

Naš cilj je samostojni mandat v Deželnem zboru

Številka 4 Letnik 45 Cena 10,— šil. (25,— SIT)
petek, 29. januarja 1993

Poština plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

„Tischlerjeva nagrada ne velja samo meni, ampak vsem, ki so se trudili za samostojno politično nastopanje slovenske narodne skupnosti na južnem Koroškem,“ je v slavnostnem govoru dejal letošnji Tischlerjev nagrajenec ekonomski sv. Kumer. „Največja napaka koroških Slovencev po 2. svetovni vojni je bila,“ trdi Kumer, „da niso takoj samostojno kandidirali na občinski ravni in so se skušali vključevati v stranke.“

„Tam, kjer imamo močne samostojne liste, je tudi slovenski živelj še močan, tam, kjer jih ni, živi le še nekaj Slovencev,“ ugotavlja Kumer in poziva koroške Slovence k enotnosti, kar se tiče samostojnega volilnega nastopanja, katerega cilj mora biti samostojni mandat v Deželnem zboru.

Več na straneh 2/3

Predsednik KKZ dr. Janko Zerzer in preds. NSKS dr. Matevž Grilc sta predala letošnjo Tischlerjevo nagrado ek. sv. Fricu Kumru, in sicer z utemeljitvijo, da ima nagrajenec velike zasluge za samostojno politično gibanje koroških Slovencev in za zблиževanje obeh narodov na Koroškem.

Ta teden v NT:

So šolarji preobremenjeni?

Odgovor daje mladina sama — v svojem časopisu Mladi NT!

Nova slovenska vlada

stran 3

Pliberk — razširitev telovadnice, da ali ne?

stran 5

Šport

Zahomčani dobijo novo skakalnico

Wölbl spet pri SAK!

Generalni konzul Republike Slovenije v Celovcu **JOŽE JERAJ** je ta teden vabil na sprejem, katerega so se udeležile osebnosti koroškega družbeno-političnega in gospodarskega življenja. Ob tej priliki je konzul vse povabil k dobremu sodelovanju z mlado republiko.

TEDNIKOV KOMENTAR

Piše Rudi Vouk

Razprava o parlamentu koroških Slovencev teče že tretje leto, pa nekateri še vedno o tem projektu tako govorijo, kot bi prvič slišali zanj. Ogris vidi probleme pri sestavi takega manjšinskega parlamenta, ker je narodna skupnost v celoti zelo pluralistična (KTZ, 22.1.). Drugi del stavka drži, toda prvi del stavka je v tem kontekstu traparija. Če bi narodna skupnost ne bila pluralistična, bi parlamenta ne

sti naj bi dobil parlament koroških Slovencev; ti predlogi gredo tja do pravice veta za manjšinske zadeve. Če se bo tudi Ogrisova delovna skupina izrekla za parlament koroških Slovencev in v lastni stranki zahtevala ustrezne pristojnosti za to samoupravno telo, bo to vprašanje možno prej rešiti v prid narodne skupnosti.

Dokler Ogris tega ne naredi, pa njegovo utemeljevanje spo-

Kako resni so argumenti proti parlamentu koroških Slovencev?

potrebovali, ker bi lahko ena organizacija govorila v imenu vseh in bi narodna skupnost dejansko nastopala kot en mož. Parlament pa služi ravno temu, da spravi pluralistične interese pod eno streho in da reši interesne konflikte med temi pluralističnimi skupinami na demokratičen način. Zakaj naj bi potem nastali problemi? Ali obstajajo težave pri sestavi avstrijskega parlamenta, ker je avstrijska družba pluralistična? Prav narobe je! Mislim, da je avstrijski parlament še pridobil pri kakovosti, odkar je v njem kot izraz naraščajoče pluralizacije avstrijske družbe zastopana še četrta stranka.

minja na družinskega člana, ki ob začetku gradnje nove skupne hiše pravi: „Če ti bo uspelo dograditi novo hišo, se bom vselil vanjo. Delaj pa kar sam, jaz bom medtem skušal preprečiti gradbeno dovoljenje.“ Enaka je argumentacija ZSO. Njej v stari hiši, ki se že začenja rušiti, dobro ugaja še naprej, ker ji pripada polovica vsega. Medtem pa v drugi polovici hiše vlada gneča; mnogi so sploh že porinjeni v vežo in se zato začinjajo odseljevati drugam.

Pretekli teden smo na Dunaju zaprosili za „gradbeno dovoljenje“. Pogajanja dobro tečejo in prepričan sem, da ga bomo tudi dobili.

Nadalje Ogris pravi, da je treba rešiti vprašanje kompetence takšnega parlamenta koroških Slovencev. Tu ima Ogris prav. Vprašanje pristojnosti je eno izmed glavnih vprašanj tega projekta; NSKS in EL pa že od začetka diskutirajo na to temo poudarjajo, da je javnopravna korporacija edina možnost sploh, da bi lahko narodna skupnost kot taka kompetence tudi dobila. Zaenkrat pač še nimamo nobenih. Pretekli teden smo na Dunaju predložili prve konkretne predloge, kakšne pristojno-

PS: Parlament koroških Slovencev bo pluralistična, demokratska samoupravna ustanova; izvoljen bo na podlagi splošnih, tajnih in direktnih volitev. Zelena poslanka Stoitseva je predlog komentirala tako: „Škoda je, da se hoče zdaj del koroških Slovencev postaviti izven avstrijskega pluralističnega in demokratičnega sistema.“ Če s to izjavo ni mislila nasprotnikov parlamenta koroških Slovencev znotraj narodne skupnosti, je vsak komentar odveč.

Piše Heidi Stingler

Ob prejemu letošnje Tischlerjeve nagrade je Fric Kumer dejal, da naj bi bil cilj vseh slovensko govorečih slovenski parlament, ki naj bi bil funkcionalen organ, v katerem bi bile na osnovi demokratičnih volitev zastopane vse sile. Na taki osnovi bi bila slovenska narodna skupnost napram avstrijski vladi močnejša in bi bilo tako zastopstvo narodne skupnosti bolj učinkovito.

Pri tem je Fric Kumer, ki ima velike zasluge za samostojno politično gibanje koroških Slovencev, obžaloval, da se Slovenci niso že po drugi svetovni vojni odločili za samostojno kandidato. V takem primeru bi bili danes prav gotovo dosežki narodne skupnosti še precej večji. Zato je poudaril potrebo, naj se kljub pluralizmu mnenj vsi trudimo za dosego zaželenega cilja - namreč za samostojni mandat v Deželnem zboru. Različne poti, ki peljejo do tega cilja, naj ne bi ovirale druge.

Pomen samostojnega dela se je izkazal medtem pri slovenskem združenstvu in tudi pri krajevnih kulturnih društvih, ki imajo danes pomembno vlogo pri ohranjanju slovenske besede v naših vaseh.

Da bi ohranili narodno identiteto, je potrebno poskrbeti za primerne okvirne pogoje; ves trud pa bi bil zastonj, če se starši ne bodo zavedali, da morajo z otroki

govoriti slovensko. Če naša mladina ne bo več znala jezika, bo ves trud politikov, kulturnikov, šole in vzgojiteljev zaman.

S posebnim zadovoljstvom je Fric Kumer ugotovil, da je tudi slovenska mladina pravočasno spoznala pomen samostojnega političnega gibanja, saj je Mlada EL začela med drugim tudi s podpisno akcijo za samostojni mandat koroških Slovencev.

Nagrado, ki je dotirana s 25.000.- šilingi, želi nagradjenec v smislu Joška Tischlerja nameniti obnovi in povečavi tinjskega Doma ter gradnji pliberškega kulturnega doma.

Predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc je v svojem pozdravnem govoru poudaril, da je bilo v zadnjih letih sicer možno doseči številne izboljšave za narodno skupnost, vendar pa je neobhodno potrebno tudi samostojno politično zastopstvo narodne skupnosti. Prav temu pa je po-

Kakor vsako leto, sta NSKS in KKZ tudi letos pred podelitvijo Tischlerjeve nagrade 22. januarja položila venec na grob dr. Joška Tischlerja.

cu Kumru

Skupni cilj mora biti samostojni mandat v željenem zboru

V okviru podelitve letošnje Tischlerjeve nagrade sta predsednik NSKS dr. Matevž Grilc in predsednik KKZ dr. Janko Zerzer izrekli iskrene čestitke tudi dv. sv. dr. Valentinu Inzku ob njegovi 70-letnici. Besede zahvale sta slavljencu izrekla predvsem za njegovo dolgoletno prizadevanje na političnem, cerkvenem, kulturnem, šolskem in publicističnem področju.

ložil osnovne temelje Fric Kumer in s tem postavil enega najpomembnejših mejnikov v zgodovini koroških Slovencev.

Predsednik EL Andrej Wakounig je v svojem slavnostnem govoru dejal, da ima Fric Kumer kot kmet velike zasluge, saj ima številne funkcije v okviru slovenskega združenstva; velike zasluge pa ima tudi kot kulturnik in nenačrtno kot eden najbolj profiliranih slovenskih politikov. V svoji domači občini, v Šmihelu, je bistveno prispeval, da se je tu jezikovna podoba ohranila bolj kot marsikje drugje. Wakounig je pri tem poudaril sposobnost, priljubljenost in izpiljen čut za politične zadeve nagradjenca, ki se je vedno trudil za vzajemnost pripadnikov slovenske narodne skupnosti.

Slovenske socialdemokrate pa je Andrej Wakounig ob tej priložnosti pozval, naj premislijo o svojem zaviranju prizadevanj za dosego samostojnega mandata koroških Slovencev v Deželnem zboru in naj podprejo EL v prizadevanjih za dosego manjšini naklonjenega volilnega reda.

Prednostni glasovi

Bodo Slovenci spet nastradali?

Vse kaže, da bo novi volilni red za koroške deželnozborske volitve urejen tako, da bodo prednostni glasovi za posamezne kandidate šteli le v posameznih volilnih okrožjih. To pomeni za slovensko narodno skupnost, da bi bila spet razdeljena na tri volilna okrožja in s tem verjetno v nobenem ne bi mogla zbrati potrebnih 4.500 glasov za kandidata, ki bi nastopal na listi na eni izmed večinskih strank.

Kljub temu je bila pretekli teden „slovenska“ kandidatinja SP za deželnozborske volitve Ana Blatnik optimistična, da bo prišla v Deželni zbor. Kakor znano kandidira Blatnikova na 24 mestu. Govornik slovenske Delovne skupine v SP Tomaž Ogris ni prikrival razočaranja ob uvrstitvi Blatnikove, dejal pa je, da je to izziv in možnost, da Blatnikova klub temu pride v Deželni zbor. Predpogoj je, da SP pridobi 18. deželnozborski mandat.

Nova vlada R Slovenije izvoljena z veliko večino

V ponedeljek, 25. januarja, so se poslanci Državnega zbora s tajnim glasovanjem izrekli za celotno ministrsko listo. Zanje je glasovalo 60 od 86 poslancev (en glas je bil neveljaven). Kandidate za ministre je prejšnji teden predlagal predsednik dr. Janez Drnovšek

Takoj po izvolitvi novega kabineta je bila seja nove Vlade, kjer je bil sprejet nov zakon o vladi in je bil imenovan predsednik ter 15 novih ministrov. Poslanci so ministre potrjevali s tajnim glasovanjem o celotni listi.

Nadalje je Državni zbor odločil še o ustanovitvi in nalogah komisije, ki bo izvajala določbe zakona o nezdružljivosti funkcije s pridobitno dejavnostjo, ter o sestavi le-te.

Pri sklepu o ustanovitvi treh odborov vlade je bilo določeno, da bo Odbor za gospodarstvo vodil dr. Maks Tajnikar, Odbor za javne zavode dr. Slavko Ga-

ber in Odbor za državno ureditev in javno upravo Ivan Bizjak. Za generalnega sekretarja je bil imenovan Mirko Bandelj, ki bo vodil tudi Komisijo za kadrovske in administrativne zadeve. Člani nove vlade:

Dr. Janez Drnovšek - LDS - predsednik vlade
Lojze Peterle - SKD - minister za zunanje zadeve, podpredsednik vlade
Ivo Bizjak - SKD - minister za notranje zadeve
Janez Janša - SDSS - minister za obrambo
Mitja Gaspari - LDS - minister za finance
Dr. Davorin Kračun - LDS -

minister za ekonomske odnose in razvoj

Dr. Maks Tajnikar - ZL - minister za gospodarske dejavnosti
Igor Umek - SKD - minister za promet in zveze

Dr. Jože Osterc - SKD - minister za kmetijstvo in gozdarstvo
Miha Jazbinšek - LDS - minister za okolje in prostor

Miha Kozinc - LDS - minister za pravosodje

Jožica Puhar - ZL - ministrica za delo, družino in socialne zadeve

Dr. Slavko Gaber - LDS - minister za solstvo in šport

Dr. Rado Bohinc - ZL - minister za znanost in tehnologijo

Dr. Božidar Voljč - Zeleni - minister za zdravstvo

Sergij Pelhan - ZL - minister za kulturo

Članom nove vlade je poslal čestitke tudi NSKS.

**na
kratko****Vaško ogrevanje
za Zahomc?**

Skupnost zahomških kmetov razmišlja o možnosti realizacije vaškega ogrevanja na osnovi lesnih sekancev.

Medtem je predlog kmetov vzela na znanje tudi Občina; občinski odbor je soglasno sklenil, naj bi se ljudska šola v primeru realizacije projekta priključila k temu segrevanju.

Kmetje so medtem projekt vložili pri Deželni vladi in upajo, da bodo dobili potrebno podporo v višini 80% investicijskih stroškov. Le v tem primeru in pod pogojem, da bi sena to ogrevanje priključila vsa gošpodinjstva v Zahomcu (26) bi bilo možno realizirati projekt, ki bi stal 10 - 12 milijonov šilingov.

Podžupan Janko Zwitter je mnenja, da bi bil to za vse kmete zanimiv projekt, ker bi lahko v svoji občini za razmeroma dobro ceno lahko prodajali svoj les, katerega bi predelali za kurjavo v sekance.

To bi bilo za zahomške kmete pri trenutno nizkih cenah lesa zelo pomembno, saj so v zadnjih 10 letih kmetje uredili nad 40 kilometrov poti po gozdovih. Zahomški kmetje imajo namreč skupaj približno 560 ha gozdne površine. Prav v lesu je za kmete skritega še mnogo kapitala, katerega bi potem lahko izkoristili.

Z gradnjo vaškega ogrevanja želijo Zahomčani začeti po možnosti že v prihodnjem letu.

Podoben projekt je v Št. Petru pri Št. Jakobu že realiziral kmet Peter Sticker, ki z ogrevanjem na lesne sekance trenutno oskrbuje 6 ali 7 gospodinjstev in dom šolskih sester.

V Straji vasi okrajno odlagališče smeti?

Kljub soglasni resoluciji občinskega sveta proti odprtju odlagališča smeti v Straji vasi, je podžupan Janko Zwitter mnenja, da bi bilo treba realno oceniti posledice in tudi prednosti, ki bi jih Občina imela pri realizaciji tega načrta.

Poroča Heidi Stingler

Zveza za odstranjevanje smeti v Beljaku trenutno išče primerno lokacijo za okrajno odlagališče smeti, katerega želi urediti v prihodnjih dveh letih.

V razpravi so zaenkrat trije kraji, kjer bi lahko nastalo tako odlagališče, in sicer Straja vas, Bistrica ob Dravi in Trg. Strokovnjaki so trenutno mnenja, da bi bil kraj blizu počivališča ob avtocestni dovoznici najprimernejši za načrtovano odlagališče.

Občinski svet v Straji vasi je sicer soglasno sprejel resolucijo, v kateri odklanja namestitev odlagališča na omenjenem kraju. Vse-

kakor pa je odločitev odvisna od tega, ali bodo posestniki pripravljeni dati za odlagališče potrebna zemljišča - in sicer skupno okoli 40 ha, ki so last sedmih kmetov.

Podžupan Janko Zwitter je mnenja, da bi bilo potrebno razmere oceniti realno. V primeru, da namestitev odlagališča ne bi imela ekoloških posledic, bi bilo po Zwitterovem mnenju smiselno razmišljati, ali bi Občina dala svoje privoljenje. Eden od razlogov za tako razmišljanje je tudi ta, da so najbližje naseljene hiše od načrtovane lokacije za odlagališče smeti oddaljene vsaj nekaj kilometrov. Razlastitev zemljišč bi bila po

*Janko Zwitter:
„Razmere
je treba
oceniti
realno.“*

mnenju požupana Janka Zwittera gotovo najslabša varianta, pri kateri bi kmetje utrpeli največjo škodo. Načrtovano odlagališče pa bi Občini letno prineslo okoli 10 milijonov šilingov.

aktualni intervju * aktualni intervju * aktualni intervju * aktualni inter-

Občina Žitara vas še nima lastnega vrta. To naj bi se kmalu spremenilo.

Tomaž Petek, občinski odbornik v Žitari vasi

njo se bo potrebno pogovoriti. Zemljišče ima zelo ugodno lego, ker je blizu igrišče in ljudska šola z vso infrastrukturo. V bližini šole pa naj bi „Neue Heimat“ kmalu zgradila 12 novih stanovanj.

Ste kot vodja Kmetijskega re-

vec so iz svojega proračuna pomagale kmetom. Ali to pri vas ni bilo mogoče?

Petek: Na žalost ne. Ker smo finančno šibka Občina, si takih izrednih podpor ne moremo privoščiti. Splačalo se bi le, če bi lahko dali vsakemu kmetu nekaj

V Žitari vasi potrebujemo otroški vrtec

Občina Žitara vas je ena izmed redkih občin, ki še nima lastnega otroškega vrta. Ali pri Vas ni potrebe?

Petek: Potreba seveda je. Otroci trenutno obiskujejo vrtece v Št. Primožu in v Železni Kapli. Občina daje za vsakega otroka podporo v višini 300.- šilingov. Seveda se vsi zavedamo, da to ni dolgoročno rešitev. Zato namerava Občina kupiti zemljišče v bližini ljudske šole v Žitari vasi in na njem zgraditi vrtec. Posesnik zemljišča je Škofija, z

ferata Občine Žitara vas zadovoljni z odškodninami, ki so jih dobili kmetje po lanski suši?

Petek: Reči moram, da smo pričakovali višje podpore. Tako se je zgodilo, da mnogi sploh niso dobili odškodnine, nekateri pa so dobili 100.- šilingov; takšne vsote dejansko ne moremo imenovati podpora. Zato še upamo in pričakujemo še nekaj denarja od Dežele.

Druge Občine kot npr. Veliko-

tisočakov, teh pa Občina Žitara vas na žalost nima.

Sliši se, da želite v Žitari vasi investirati v turistično infrastrukturo?

Petek: Drži. Zgraditi želimo kolesarske poti do Ženeškega jezera in urediti tudi pešpoti. Toda tu imamo težave s kmeti, ki nočejo prevzeti odgovornosti za varnost po gozdnih poteh, kar je razumljivo. To vprašanje bomo morali v našem referatu rešiti še ob začetku leta.

Ustanovljen nadstrankarski komite za povečavo telovadnice v Glavni šoli

Občina Pliberk potrebuje večjo dvorano za kulturo in šport

Grenzlandheim je za športnike in Slovence zaprt, vrhu tega pa bo kmalu potreben sanacije. Telovadnica Glavne šole pa je premajhna in neprimerna za večje prireditve. Kam torej s prireditvami?

To vprašanje si vsi v Pliberku zastavljajo že leta. Vsi načrti za gradnjo večje dvorane pa so bili doslej zavrženi. Kulturniki in športniki iščejo krivdo pri politikih, ki so se doslej po njihovem mnenju premalo odločno zavzemali za gradnjo večnamenske dvorane.

Visoki stroški

Da bi stroški za gradnjo take dvorane gotovo prerasli zmogljivosti Občine Pliberk, je danes vsem jasno. Med slovenskimi društvi v občini je zrasla ideja o gradnji lastnega kulturnega doma. Veliki stroški gradnje in vzdrževanje doma pa so glavni pomisleki, ki govorijo proti projektu.

V Pliberku bodo ustanovili „nadstrankarski komite za povečavo obstoječe telovadnice“ v Glavni šoli. Govornik komiteja je Michael Jernej, ki želi v komiteju združiti vse zainteresira-

Kaj pravijo zastopniki društev?

Štefan Liesnig, predsednik SVG Pliberk:

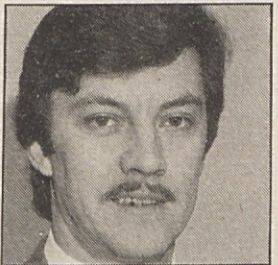
Za nogometaše je večja dvorana nujno potrebna, zato iniciativo podpiramo.

Ko smo pred leti mi sprožili projekt, so nam celo nekateri občinski mandatarji nasprotovali; zato je tedaj vse propadlo.

Joško Hudl, predsednik SPD Edinost

Naše društvo bo podprlo vsako izboljšavo. Vprašanje pa je, ali se bo dal projekt uresničiti, saj je bilo podobnih na mizi že nekaj. V tem sklopu bo potrebno preveriti tudi vse druge možne variante.

Jurij Mandl, MoPZ Kralj Matjaž

Po mojem mnenju se interesi športa in kulture v eni dvorani ne dajo združevati.

V smislu športa pa projekt podpiram, za kulturo pa ima slejkoprej prednost kulturni dom.

Poroča Silvo Kumer

ne. Jernej: „Potreba je velika - to vedo vsi v naši občini. Mislim, da, če bomo glede tega vprašanja vlekli vsi za eno vrv, bo možno projekt realizirati.“

Ker bo treba kmalu sanirati telovadnico v Glavni šoli (stroški bi znašali med 2-3 mio. šilingov), se je rodila zamisel, da bi jo povečali in usposobili za večje športne in tudi kulturne prireditve. Velikost naj bi znašala vsaj 30 x 20 metrov. To je npr. želja odbojkarjev iz Doba, ki bi potem lahko igrali spet doma in se jim ne bi bilo treba voziti na treninge in igre v Št. Pavel.

Združiti interese športa in kulture?

Povečana telovadnica pa bi morala ustrezati tudi potrebam in željam kulturnih društev, se pravi, da bi morala imeti tudi oder. Le tedaj bi bila investicija smiselna. Jernej, ki se bo v naslednjih dneh povezal s

posameznimi društvi, poučarja, da želi v komiteju združiti prav vsa društva v občini.

Zastopniki komiteja naj bi se potem takoj usedli za mizo z županom Grlicem, s pristojno referentko Kristanovo in z Zvezo občin za gradnjo in vzdrževanje šol, kateri predseduje poslanec Josef Pfeiffer.

Grenzlandheim?

In kaj bo z Grenzlandheimom? Iz dobro obveščanih krogov je bilo mogoče izvedeti, da hoče društvo Grenzlandheim (ki je tudi član KHD) pri Občini zaprositi za podporo pri sanaciji. Občina je sicer posestnik zemljišča, na katerem stoji Grenzlandheim, toda verjetno ne bo lahko najti večine za takšno milijonsko investicijo, predvsem še, če bi še naprej izključevali Slovence.

Obstaja pa tudi nekaj še drugih variant: prenova farne dvorane, avle v ljudski šoli, prevzem Gremzlandheima s strani Občine in celo izgradnja hale bivše pivovarne v Sorgendorfu, ki stoji trenutno prazna.

Nov davek na dohodke iz kapitala

Slovenska gospodarska zveza ter Posojilnica-Bank / Zveza-Bank so prejšnjo sredo vabile koroške gospodarstvenike in druge interese na zanimivo predavanje dr. Marjana Wakouniga o **novem davku na dohodke iz kapitala** — o tako imenovanem **KES**.

Udeležence sta pozdravila predsednik SGZ komerc. svetnik F. Rutar in predsednik ZSZ Michael Antič. Preko 70 udeležencev je z zanimanjem prisluhnilo predavanju. Dr. Marjan Wakounig je na podlagi konkretnih primerov razložil poslušalcem, da so do danes skoraj vsi, ki so imeli in ki imajo hranilne knjižice in jim banka pripisuje obresti, nekakšni davčni utajevalci, ker niso plačevali na te obresti ali davka na dohodek ali na darila ali na dedovanje. To stanje traja že vsa povojna leta. Seveda se ljudje sprašujejo, zakaj naj bi npr. od zaslužka, od katerega so že plačali davek in nato naložili denar na hranilno knjižico, še enkrat plačali

davek. Pa je na žalost tako. Država si obeta od tega davka okoli šil. 8,0 mia. dodatnega dohodka in je res vprašanje, zakaj država tega davka ni uvedla že prej. Varčevanje je bilo v Avstriji vedno občutljivo vprašanje in Avstrijci so zato postali narod varčevalcev. Avstrijci so pridno varčevali in od tega je imela korist tudi država, ki je mogla najemati visoke kredite. Bančna tajnost, ki je bila zasidrana v avstrijski ustavi in je še danes v veljavi, ter anonimnost hranilnih vlog, sta prispevali, da je v Avstriji mnogo privarčevanega denarja. Zdaj pa je bilo treba obdavčiti tudi te dohodke.

Proti uvedbi tega novega davka je bilo slišati le malo protesta, ker

ponuja varčevalcem tudi nekatere „cukrčke“ oz. davčne ugodnosti. S tem je povezana tudi amnestija za vse tako imenovane davčne utaje iz tega naslova za nazaj in za naprej. Torej je z odtegnitvijo tega davka že plačan tudi davek na dohodek, davek na darila in davek na dedovanje in finančni urad tu ne bo več ukrepal. Vse to pa je bilo sklenjeno z ustavnim zakonom, ki se ne more spreminjati vsako leto, ker je za to potrebna dvotretjinska večina.

To vse seveda velja samo za kapital, ki je bil zadnja leta obdavčen in je imetniku hranilne knjižice to možno dokazati. Za tako imenovani „črni denar“, ki ga je kdo v zadnjih letih pridobil s tem, da sploh ni plačal nobenega davka, to seveda ne velja. Kljub temu se bodo mnogi zaradi te amnestije oddahnili.

Za tujce, ki imajo prebivališče izven Avstrije, pa nova ureditev tega

davka pomeni bistveno izboljšanje. Ti namreč tega davka sploh ne bodo plačevali, če bodo bankam do leta 1995 predložili izjavo, da rednega bivališča nimajo v Avstriji. Isto velja seveda tudi za inozemska podjetja, ki imajo svoj denar naložen v naši državi. Na vloge tuzemskih podjetij se ta davek ne bo zaračunal, če bodo le-ta banki dostavila tako imenovano izjavo o oprostitvi, s katero bodo banki najavila, da so te vloge last podjetja.

Po predavanju so se mnogi poslušalci na referenta obrnili z različnimi vprašanji, na katera je seveda kot davčni specialist lahko odgovorjal. — Slovenska gospodarska zveza bo v marcu priredila nov seminar, katerega bo tudi vodil dr. Marjan Wakounig, in sicer na temo „Kako naj se podjetnik obnaša v primeru davčne kontrole oz. davčne inšpekcije“. To bo poldnevni seminar eno izmed sobot dopoldan, na katerega bo Gospodarska zveza vabila pravočasno. **J. Picej, SGZ**

ŠKOCIJAN

Izšla brošura
krajevnega razvoja

Škocijan dosegel

maksimalno

obremenjenost

V Škocijanu so zaenkrat zaključili krajevno načrtovanje, v katero je bilo vključeno tudi prebivalstvo. Projekt je vodil civilni inženir za prostorsko planiranje in urejanje dipl. inž. Günther Tischler. Posamezne delovne skupine so vodili dipl. inž. Franz Hofer (promet), Gertrud Ruch (turizem), Egon Reautschnig (kmetijstvo/varstvo okolja) ter Karl Wunder (kultura).

Eden izmed bistvenih izsledkov raziskav je, da so v občini Škocijan že dosežene meje maksimalne obremenjenosti krajine in človeka. Pred kratkim je Občina izdala docela dvojezično brošuro o rezultatih tega dela, ki naj bi Občini v prihodnje služili kot osnova pri vseh komunalno političnih odločitvah. Brošura je brezplačno na razpolago na občinskem uradu v Škocijanu.

ČESTITKA TEDNA

V Globasnici praznuje svoj 60. življenjski jubilej gospa **Katarina Marketz**. Slavljenska je med drugim tudi vestna sodelavka Našega tednika in Našega upokojenca.

Z velikim veseljem piše tudi pesmi, ki jih je objavila že v številnih publikacijah.

Slavljenki iskreno čestitamo in ji želimo vse najboljše, predvsem pa zdravja in veselja pri nadaljnjem pesniškem ustvarjanju.

ČESTITAMO

Pri **Habnarju** na Reki pri Št. Jakobu v Rožu so praznovali očetov 84. rojstni dan. Jubilantu iskrene čestitke, njegovi ženi pa najboljše želje; da bi kmalu ozdravela.

V Borovljah je srečala Abrahama **Hildi Leimisch**, ravnateljica tamkajšnje ljudske šole. Ob tem okroglem jubileju iskreno čestitamo!

Prav tako 50. rojstni dan je slavila **Štefanija Marko** iz Horc. Tudi njej veljajo iskrene čestitke!

Osebnostno slavje je praznovala **Pavla Perč**. Iskreno ji želimo obilo sreče, zdravja in božjega varstva!

Društvo upokojencev Št. Jakob čestita za osebni praznik naslednjim članom: **Johanni Ulbing** iz Kota, **Francu Storniku** iz Leš ter **Loni Schellander** z Moščenice. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo NT.

Na Suški gori je v ponedeljek praznoval 45. rojstni dan in god **Pauli Schaffer**. Za dvojni praznik mu iskreno čestitamo ter kličemo še na mnoga zdrava in zadovoljna leta.

70. rojstni dan slavi **Marija Travar** iz Kaple ob Dravi. Ob tem življenjskem jubileju iskreno čestitamo ter želimo mnogo zdravja, osebnega zadovoljstva in božjega blagoslova!

Jubilejni rojstni dan je pred kratkim praznovala tudi **Gretka Grascher** iz Lovank. Tudi njej želimo vse najboljše.

Za minuli rojstni dan čestitamo **Anzeju Leitgebu** iz Strpne vasi.

Na Komlju pri Fužinarju je te dni srečal Abrahama **Vanč Hanin**. Za jubilejni praznik mu želimo vse najboljše, zlasti pa trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva.

V Selah praznujejo osebne praznike **Marija Pegrin** na Šajdi, **Loni Užnik** v Fari ter **Nani Mak**, pd. Špičjakova, na Kotu. Vsem slavljenkam iskreno čestitamo!

Na Obirskem pri Plazniku praznuje visok osebni jubilej **Franciška Zuraj**. Iskreno ji želimo obilo sreče, zdravja in božjega varstva.

V Železni Kapli je praznovala 73. rojstni dan in god **Mici Barberič**. Ob tem dvojnem prazniku ji želimo vse najboljše, zlasti pa trdnega zdravja in božjega blagoslova.

Osebni praznik je obhajala **Suzanne Picej** v Škocijanu. Vse najboljše!

Vse najboljše želimo tudi **Franciški Pucelj** iz Celovca, ki je te dni praznovala svoj 57. rojstni dan.

70. rojstni dan in god je slavila **Marija Kos** iz Borovja pri Pliberkü. Ob tem dvojnem jubilejnem prazniku iz srca čestitamo ter želimo mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva.

Na Obirskem praznuje svoj rojstni dan **Sofie Orasche**. Čestitamo!

81. rojstni dan in god obhaja **Paul Firja** iz Kazaz. Tudi njemu za dvojni praznik iskreno čestitamo ter kličemo še na mnoga zdrava, zadovoljna in srečna

Sedmo pomlad je pred kratkim praznovala **Martina Boinig** iz Vidre vasi. Vse najboljše!

12. rojstni dan je obhajal

Mario Zablatnik iz Bilčovsa. Tudi njemu vse najboljše!

V Borovljah je obhajala rojstni dan **Kati Ogris**. Vse najboljše in še na mnoga zdrava in zadovoljna leta!

Društvo upokojencev Podjuna čestita za osebne praznike naslednjim članom: **Mariji Mokina** iz Vijasc, **Mariji Wiecher** iz Gorič, **Mariji Rohrmeister** iz Žitare vasi in **Francu Tšcharfu** iz Humč. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo NT.

Pred kratkim je slavil 67. osebni praznik **Šošelčev oče**. Veliko zdravja in še vrsto veselih let med njegovimi dragimi mu iz srca želimo!

62. rojstni dan obhaja **Marija Toss**. Vse najboljše!

Na Obirskem pri Pistotniku je praznoval 55. rojstni dan in god **Ceni Pavlič**. Iskreno čestitamo!

Pri Lipšu v Remšenu je slavil 60. obletnico življenja **Franc Lipuš**. Vse najboljše, zlasti pa še trdnega zdravja!

Na Polani pri Bistrici v Rožu praznuje svoj 75. rojstni dan gospa **Mici Jerolitsch**, pd. Ferjančinja. Slavljenci iskreno čestitajo domačini, Slovensko prosvetno društvo „Kočna“ in Volilna skupnost ter ji kličejo še na mnoga zdrava leta!

Gospa **Marija Cufer** v Proboju praznuje svoj 85. rojstni dan. Slavljenci iskreno čestitamo in ji želimo vse najboljše!

V sredo, 27. 1., je obhajala 40. osebni praznik **Magda Errenst** iz Paprač pri Škofičah. K osebnemu jubileju prav iskreno čestitamo! Čestitkam se pridružuje tudi Enotna lista.

Prav danes slavi rojstni dan gostilničar iz Vesel, **Milan Wutte**. Kličemo mu še na mnoga zdrava, vesela in uspešna leta tako v gostinstvu kot tudi v družinskem krogu! Čestitkam se pridružujeta deželna EL ter krajevna Volilna skupnost Škocijan.

Rojstni dan obhaja danes **Sigi Kolter** iz Kajaz pri Bilčovsu. Priljubljenemu pevcu Suškega okteta želimo vse najboljše! Želimo mu mnogo uspeha v poklicu ter osebnostne sreče v družinskem krogu. Čestitkam se pridružuje tudi EL.

Libuče: Čavovi Micki v slovo

„Življenje je eno samo delo!“

Če ta izrek za koga velja, potem je prav gotovo veljal za Marijo Mandl iz Libuč. Čavova Micka, kot so jo domačini imenovali, je vse svoje življenje hudo garala ter služila drugim gospodarjem.

Sedaj je ni več med nami. Njene žuljave roke so se za večno umirile, njen glas je za vedno utihnil. Svoje oči je zatisnila v 71. letu starosti.

Rajna izhaja iz Pongračeve družine v Šmihelu. Po smrti svoje matere je šla služiti — sprva k Mežnarju v Libuče, nato na Čavovo oz. Metničevo kmetijo v Lokovice. Kmetija ni bila majhna, dela pa ne malo. Brez pridnih rok rajne Micke in njenega sina Konrada bi tega težkega dela nikakor ne bilo možno opravljati.

Poleg tega je Micka potem, ko je poročila (na žalost že rajnega) Mandlnovega Lipša, skrbela za to, da ji ne bo treba do smrti živeti na Čavovi kmetiji. Skupno si je z možem Lipšem in s sinom Konradom v Libučah postavila veliko, lepo urejeno hišo. V nadvse težkih okoliščinah je dokazala, da si zna tudi sama z družino ustvariti lastni dom.

In še nekaj je znala Čavova Micka — pisati pesmi. Le redko-

komu je to znano. Rajna ni nikoli predstavila svojih pesmi javnosti; zato upamo, da bo to možno naknaditi po njeni smrti.

Pogrebna svečanost za Čavovo Micko — opravil jo je mestni župnik Alojz Kulmesch — je bila prejšnji petek, 22. januarja 1993, na spodnjelibuškem pokopališču. Zelo velika množica žalnih gostov ji je izkazala svojo zadnjo čast; od nje pa so se poslovili tudi domači pevci, Matjaževci, katerih petje je rajna še posebej ljubila.

Življenje, kakršnega je Čavova Micka imela na tem svetu, je bilo polno trdega dela in hudega garanja. Prepričani smo, da bo za vse to prešla na onem svetu zaslužno plačilo in da se bo Vsemogočni izkazal kot pravičen plačnik.

V tem smislu izrekamo vsem žalujočim sorodnikom, predvsem pa sinu Konradu, naše iskreno sožalje!

—Kuj—

Zakrament birme otroci lahko prejmejo ob sledečih terminih:

- v nedeljo, 18. aprila: v celovski cerkvi sv. Egida, ob 9. uri
- v soboto, 24. aprila: v Štebnu pri Bekštanju, ob 16. uri
- v nedeljo, 25. aprila: v Špitalu ob Dravi, ob 10. uri
- v soboto, 1. maja: v Kapli ob Dravi, ob 9. uri
- v nedeljo, 9. maja: v Šmihelu nad Pliberkom, ob 10. uri
- v četrtek, 20. maja: v Beljaku, v cerkvi sv. Jakoba, ob 8. in 10. uri
- v nedeljo, 23. maja: v Podgorjah, ob 10. uri
- v soboto, 29. maja: pri Gospe Sveti, ob 8. in 10. uri
- v nedeljo, 30. maja: v celovski stolnici, ob 8. in 10. uri
- v poned., 31. maja: v Velikovcu, ob 8. in 10. uri
- v soboto, 5. junija: Lipa ob Vrbi, ob 9. uri
- v nedeljo, 6. junija: v Krki, ob 8. in 10. uri
- v nedeljo, 20. junija: v Celovcu, v cerkvi sv. Lovrenca, ob 9. uri
- v nedeljo, 10. oktobra: v Porečah ob Vrbskem jezeru, ob 9. uri
- v nedeljo, 17. oktobra: v Beljaku — Heiligenkreuz, ob 9. uri

PLESNI KOLEDAR

GIMNAZIJSKI PLES '93

Čas: v petek, 29. januarja 1993, ob 20. uri

Kraj: v Domu sindikatov (ÖGB-Haus)

Zabavala Vas bosta ansambla „MELOS“ in „MALIBU“

HODIŠKI PLES

Čas: v soboto, 6. 2., ob 20. uri

Kraj: pri Habnarju v Plešerki (Festsaal des Feriendorfes Hafnersee)

Sodelujejo: Tamburaški ansambel iz Loč — vodi Erika Wrolich; Rauschelese-Quintett — vodi mag. Franz Schofnegger; Hodiški oktet — vodi Thomas Sabotnik

Zabava vas: „Sekstet Šibovnik“

Prireditelj: SPD „Zvezda“ v Hodišah

21. PLES „DANICE“

Čas: v soboto, 6. februarja, ob 19.30

Kraj: v Kulturnem domu „Danica“ v Št. Primožu

Igra: ansambel „ZMEDA“

Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Danica“

PLES VIŠJE ŠOLE

Čas: v petek, 12. februarja, ob 20. uri

Kraj: v farnem domu v Št. Jakobu v Rožu

Za ples igra: ansambel „Drava“

Prireditelj: Združenje staršev na Višji šoli v Št. Petru

Vstopnina: prostovoljni prispevki

KMEČKI PLES

Čas: v soboto, 13. februarja, ob 20. uri

Kraj: v Vogrčah pri Florijanu

Igra: ansambel „AS“

Bogat srečolov!

PUSTNI PLES

Čas: v soboto, 13. februarja, ob 19.30

Kraj: pri Borovcu (hotel Mittagsgogel) v Ledincah

Igra: ansambel „Drava“

Prireditelja: SPD „Jepa-Baško jezero“ in Kulturno društvo „Peter Markovič“ v Rožeku

Prisrčno vabljeni, zgornji Rožani! Če se bo pa kak Ziljan, Gorjanc ali celo Podjunčan prikazal, ga bomo še posebej veselili!

PLES SAK in DESSOUS-SHOW

Čas: v soboto, 20. februarja, ob 20. uri

Kraj: pri Šoštarju v Globasnici

Igra: ansambel Rubin

(okrogla „sekteka“ s svežimi sokovi)

I. PUSTNIJA

Čas: v soboto, 20. februarja, ob 19.30

Kraj: pri Florjanu v Vogrčah

Veseloigra: KAKRŠEN GOSPOD, TAKŠEN SLUGA

Mestna igralska skupina Vogrče

Letos je bil seminar še posebno aktualen, ker se povsod v Evropi krepi desni ekstremizem in neonacizem s povečanim sovraštvom do tujih delavcev, azilantov, Ciganov in Judov, še posebej pa novonastali nacionalizem in sovraštvo med verstvi v nekdanji Jugoslaviji in v novonastalih deželah nekdanje Sovjetske zveze.

Predavatelji obširnega programa – po večini univ. profesorji – so bili dr. Pelinka (Demokracija, varstvo manjšin in sovraštvo do tujcev), dr. H. Konrad (Situacija v nekdanji Jugoslaviji), dr. W. Benz (Politična situacija in desni ekstremizem v Nemčiji) in dr. K. Stuhlpfarrer (Prehod na Češkem in Slovaškem).

Bila pa so tudi predavanja o spominskih mestih, kot so nekdanje koncentracijsko taborišče v Mauthausnu, podružnice v Ebensee in grad Hartheim in o judovskem muzeju v Hohenemsu, ki je dobil preteklo leto visoko državno odlikovanje.

Pri vseh teh predavanjih in v razpravah je prišel na dan današnji položaj tujcev, azilantov in beguncev pa tudi vsakdanje življenje z njimi in med njimi. Videlo se je, da raste v času recesije, posebno v nižjih socialnih slojih, skrb za vsakdanjo dobrobit, neodgovorni politiki pa iščejo krivca in valijo krivdo za pomanjkljivosti na delovnem, stanovanjskem in socialnem področju zopet na tujce, če so to azilanti ali begunci, oziroma tudi na manjši-

PRIČE

NACISTIČNEGA ČASA BODO ŠLI PO ŠOLAH

Pretekli teden od 11. do 15. januarja je Ministrstvo za pouk in umetnost priredilo seminar za priče časa nacističnega časa, ki so pripravljene svoja doživetja posredovati tudi mladini v šolah in za to zainteresiranim učiteljem in pedagogom.

ne, kot so Cigani, Judje in drugi. Tako se je začelo pod nacisti pod Hitlerjem in se končalo s prisilnim delom v taboriščih, kjer je bilo nad vhomom zapisano „Arbeit macht frei“, in s holocaustom, katerega so preživeli le redki.

Na gradu v Hartheimu pri Linzu je bila že leta 1939 vpeljana „evtanazija“ za prizadete in duševno bolne otroke. Tja so prepeljali tudi bolnike s celovške psihiatrije. Od tam so svojci dobili sporočilo, „da je bil njihov otrok zaradi nevarne prenosljive bolezni upepeljen in da bo žara s pepelom dostavljena dotičnemu občinskemu uradu“. Pa tudi t. i. invalidi iz Dachaua in Mauthausna, med njimi veliko duhovnikov, je bilo prepeljanih v Hartheim in tam upepeljenih.

Skupno je bilo umorjenih okoli 30.000 otrok in kaznjencev.

Posebnost in novost za marsikoga je bilo tudi predavanje g. B. Winklerja, pedagoškega vodje Judovskega muzeja v Hohenemsu na Predarlskem. Ta muzej je lani dobil tudi visoko državno odlikovanje. Posebnost in nalogo tega muzeja odgovorni vidijo ne samo v tem, da zbira in reprezentira dokumente in objekte o določeni tematiki, v tem primeru o življenju judovske občine od njenega začetka leta 1617 do pregona in konca pod nacizmom leta 1940 – bili so preprosti delavci, trgovci, umetniki in tudi tovarnarji. Vsi razstavljeni objekti naj bi obiskovalcem posredovali lahko razumljivo povedano zgodovino. Muzej

pa da obiskovalcem tudi možnost, da se sami aktivno vključijo in iščejo osebni odgovor na vsa vprašanja o življenju in koncu judovske občine v Hohenemsu.

Muzej je za lanskoletni državni praznik 26. oktobra priredil teden spomina in dal besedo ljudem, ki so pod nacizmom trpeli, bili ponižani, pregnani in videli še na lastne oči mučenje in smrt sojetnikov. To so bile žene in možje v odporu, preživeli v taboriščih, posebno še Judje in Cigani, emigranti; zvedo tudi, kaj se je dogodilo tistemu, ki je dezertiral.

Prav zaradi spomina na 50-letnico pregona slovenskih družin na Koroškem pa sva bila povabljena na srečanje tudi s Francijem Černutom; marsikateri učitelj se je čudil in prvič slišal, da se je kaj takega dogodilo tudi v naših krajih.

Tega tedna na Predarlskem se je udeležilo 12 srednjih in glavnih šol s 50 razredi. Nekaj, kar si pri nas na Koroškem ne morem predstavljati.

Podoben muzej ali kraj spomina bi bil primeren tudi pri nas. Predstavljeno naj bi bilo vse naše dolgoletno bivanje v naših krajih – vsaj od ustanovitve Mohorjeve družbe v prejšnjem stoletju, dogodki v letih pred in po prvi svetovni vojni, čas plebiscita pa do leta 1938, ko je prevzel oblast nacizem; seveda pa tudi ves čas nacizma od aretacije župnika Poljanca, izseljevanja, 13 selških žrtev, katerih spomin 50-letnice obglavljenja se spomnimo letos, pa do pokola pri Peršmanu. Tudi politična dogajanja zadnjih let bi morala biti predstavljena vsaj do „tafelšturma“. Vse pa naj bi bilo za vsakega razumljivo in dosegljivo. Še vedno je treba danes obiskati vsaj deset krajev in obiskati še več ljudi, če bi kdo hotel bolj natančno in doživeto spoznati naše življenje in našo zgodovino.

Tokrat v njej razstavlja Kristijan Sadnikar iz Nagelč. Na odprtju, ki je bilo v sredo, 20. januarja, je številnim gostom najprej spregovoril njegov prvi mentor rektor Jože Kopeinig, ki je opisal umetnikovo študijsko in slikarsko pot.

Poleg gospoda Kopeiniga moramo omeniti še prof. Janka Messnerja, velikega prijatelja mladih, ki je bil Kristijanu Sadnikarju v veliko pomoč pri vpisu na Akademijo za likovno umet-

Umetnik K. Sadnikar (desno) med zainteresiranimi obiskovalci.

Nov gost v Tinjski galeriji

nost v Ljubljani in tudi pozneje med samim študijem.

Slavnostni govornik na tem večeru je bil režiser Peter Militarov, Kristijanov osebni prijatelj. Analiziral je delo mladega slikarja in s tem približal gledalcu

umetnika in njegovo ustvarjanje, da ga pri ogledu bolje in lažje razume.

Otvoritveni večer je glasbeno popestril trio saksofonistov iz Podjune.

Za podrobno oceno slikarskih

del, tudi Sadnikarjevih, pa je premalo samo otvoritveni večer, kajti za pozoren ogled sta potrebna tišina in čas. Njegova dela bodo na ogled še do 5. marca 1993.

Ob koncu pa še zaključni stavek gospoda Militarova: „Kristijan, nikoli ne postavljam sam sebe v okvir, počakaj, da bodo to storili drugi, s tvojimi slikami!“

Z veliko prizadevnostjo skrbi za naračaj skakalcev pri Športnem društvu Zahomec trener Franc Wiegele. Mladi skakalci, ki so deloma stari šele 6 ali 7 let, so se minulo nedeljo predstavili na 50-metrski skakalnici, kjer so šolarji in mladinci tekmovali za ziljski pokal.

Na sliki vidite mlade skakalce na štartu zahomške skakalnice. To so: Hanzi Millonig, Stefan Kaiser, Mac Donald Phillip, Florian Leiler, Daniel Hoinig, Sebastian Riefenthaler in Christoph Kreutzer s trenerjem Francem Wiegelejem.

Preobremenjenost šolarjev naj bi bil signal

Danes imajo otroci in mladinci vse - tako jim starejša generacija pogostokrat zavida.

Le nekaj jim resnično manjka: prosti čas, katerega bi lahko oblikovali po svojih željah, nagljenjih in talentih.

Medtem ko zastopstvo delojemalcev skuša uveljaviti 35 - urni delovni čas, opažamo, da naša mladina sedi tedensko v šoli, pri domačih nalogah in učenju po 40 do 60 ur.

Učitelji, vzgojitelji in tudi starši pa se hkrati pritožujejo, da postajajo mladi vse bolj agresivni. Ali se čudite?

Ali ne bi bilo smiselno, da bi kot učni in vzgojni cilj šole deklarirali tudi poškodbe hrbtnice

(zaradi pomanjkanja gibanja) in pohlevnost mladine, katero se umiri z disciplinskimi nalogami (saj to niso kazenske naloge, ampak so le "vaje za razmišljanje").

Ali pa bomo morda le začeli razmišljati, kako bi bilo možno reformirati učni načrt, da bi mladi imeli poleg umskega dela še čas za športne dejavnosti, za razvedrilo, za kulturno delovanje, za prebiranje zanimivih knjig.....

Deželni glavar bo obiskal gojenke Višje strokovne šole v Št. Petru

Na povabilo Mladega NT bo deželni glavar Christof Zernatto obiskal v torek, 9. februarja, dijakinje in dijake Višje strokovne šole v Št. Petru.

Namen srečanja je, da se gojenke z deželnim glavarjem pogovorijo o aktualnih vprašanjih in problemih, s katerimi se soočajo.

V preteklem šolskem letu se je deželni glavar že odzval našemu vabilu in je z velikim veseljem odgovarjal na vprašanja otrok Mohorjeve ljudske šole.

Danes ima mladina vse - samo prostega časa ji primanjkuje

Preobremenjeni zaradi številnih šolskih in izvenšolskih dejavnosti

Današnja mladina in otroci imajo vse, le premalo prostega časa, v katerem bi lahko delali, kar se jim ljubi. 40 do 60 ur šolskih in izvenšolskih dejavnosti tedensko je brez dvoma signal.

Kako torej mladinci občutijo to svoje breme? Kaj bi bilo možno spremeniti?

Prosili smo nekaj otrok in mladincev, da nam o tem perečem vprašanju povedo svoje mnenje.

Sonja Pototschnig, Višja strokovna šola, Št. Peter:

“Potrebno bi bilo, da bi še v nedeljo delali za šolo!”

50 ur tedensko sem v šoli, 15 do 20 ur pa potrebujem za domače naloge in učenje.

Ta tip šole vsekakor zahteva veliko energije in časa. Zato naj vsak dobro premisli, če je za to sposoben, da ne bi potem, sredi poti, prenehal.

Če pa pomislim na poznejše možnosti v poklicnem življenju, rada žrtvujem ta čas.

Res pa je tudi, da je nedelja edini dan, da se lahko spočiješ in še tedaj bi bilo potrebno delati za šolo.

Ker pa že v Svetem pismu piše “sedmi dan počivaj” - to tudi upoštevam.

Ulrike Hallegger, Višja strokovna šola, Št. Peter:

“Če pogledam na urnik, mislim, da se mi sanja!”

Na mojem urniku je 42 ur. Za domače naloge potrebujem tedensko 15 do 20 ur in tudi ob koncu tedna ne morem odložiti zvezkov in knjig. Če pa se učitelj kdaj ne počutijo dobro (morda zaradi svojih privatnih problemov), nam pravijo, da smo mi krivi, da v razredu počutje ni dobro.

Mislim, da je vsak učenec nekako preobremenjen, eden tako, drugi drugače, česar morda sploh ne čuti. Seveda ima vsak učenec na nek način preveč dela. Če gledam na naš urnik, mislim, da sanjam. Delavec napravi 40 ur na teden, gre domov in se po navadi lahko uleže, si po svoji volji uredi prosti čas in se mu ni treba pripravljati na naslednji dan. In mi??

Sicer vsakokrat slišimo, da moramo biti veseli, da se lahko učimo. Toda če sediš 42 ur v šoli, potem delaš doma še za naslednji dan, se prosti čas skrči na skoraj nič.

Mislim pa, da se učimo za življenje, in to kar znam, je dobro zame in ne za druge. Zaradi tega se zavedam, da moram sedaj nekaj časa žrtvovati, čeprav mi ne ugaja.

“Ne za šolo, temveč za življenje se učimo!”

Martina Šimenc, Višja strokovna šola, Št. Peter:

“Od časa do časa je najboljše, če me ljudje pustijo pri miru!”

Od časa do časa je res bolje, če me ljudje pustijo pri miru. V gotovih mesecih imamo šolske naloge (včasih več kot 2 na teden), teste, izpite...

Do velikega stresa pride, ker vsak učitelj zahteva, da se učimo za njegov predmet. Če računam, imamo na urniku tedensko 42 ur. Prištejem lahko še čas za pot domov, to je okoli pet ur; domače vaje in učenje prinesejo še okoli 10 ur tedensko. Če vse skupaj seštejemo, samo za šolo tedensko porabim okoli 60 ur.

Večkrat, predvsem pred spričeva-

li, se moramo učiti tudi ob koncu tedna. To se vam zdi gotovo veliko; vendar se zavedam, da hodim v šolo zato, da bom imela boljšo prihodnost, za kar moram tudi nekaj žrtvovati.

Popolnoma drugačne razmere pa imajo šolarji v obrobni krajih oziroma izven centrov. Tako je tudi v Selah. Pri povpraševanju otrok smo videli, da tam niso preobremenjeni s šolskimi in izvenšolskimi dejavnostmi, ker je razmeroma malo ponudb za izpopolnjevanje prostega časa. Zato imajo selski otroci drugačne probleme, o katerih pa so pisali kar sami.

Christine Dovjak, LŠ Sele - Kot:

“Vsak dan moram pešaćiti 9 kilometrov, ker ni avtobusa!”

Stara sem 10 let. Stanujem v Selah na Srednjem Kotu. Imam 4,5 km do šole. Grem vsak dan peš, ker ni avtobusa. Vstajati moram ob šestih zjutraj. Ko pridem domov južinam. Nato napišem domačo nalogo. Škoda, da v bližini ni možnosti za balet, nogomet ali pa da bi se lahko učila kak instrument. Kljub temu, da je naša šola že zelo stara, mi je tu vseč, ker imam veliko prijateljev.

Tom Roblek, LŠ Sele -Kot:

“Otroci v mestu imajo več možnosti za oblikovanje prostega časa!”

Živim v Selah na Zgornjem Kotu. Obiskujem 8. šolsko stopnjo. Z izvenšolskimi dejavnostmi nisem preobremenjen. Imam pa dolgo šolsko pot in to mi ne ugaja. Doma imam dosti prostega časa, da lahko počnem, kar hočem. Nimam priložnosti, da bi v Borovlje hodil igrat nogomet. Otroci, ki živijo v mestu, lahko gredo igrat nogomet ali obiskujejo baleto šolo in lahko igrajo namizni tenis.

Rudolf Dovjak, LŠ Sele - Kot:

“V Selah imamo premalo možnosti za šport, saj nimamo niti telovadnice!”

Živim na Zgornjem Kotu. Pot do šole je zelo dolga. Naša šola je stara že 40 let. Tudi telovadnice nimamo. Ne moremo igrati nogometa, ker je premalo prostora. Na naši šoli poučujeta učiteljica in učitelj. Pri učitelju se učim slovenščino. Želim si, da bi našo šolo čimprej obnovili in da bi dobili veliko telovadnico, ker rad igram nogomet.

Na našem urniku je 30 ur, za domače naloge pa potrebujem povprečno še 5 ur tedensko. Ko bom velik, se bom odločil za kak poklic.

Hannelore Dovjak, LŠ Sele - Kot:

“Rada bi se učila balet, žal pa to ni možno!”

Doma sem na Zgornjem Kotu v Selah. Hodim v 4. razred ljudske šole. Naša šola je stara že 40 let in nimamo telovadnice. Mi ne igramo nogometa, ker je premalo prostora. Tudi z drugimi športi se ne moremo ukvarjati. Želim si, da bi naša šola

čimprej popravili. Rada bi se učila balet. Na žalost to ni možno, ker je predaleč v Borovlje.

Z izvenšolskimi dejavnostmi nisem preobremenjena.

Florian Supan, LŠ Sele -Kot:

"Naporna je samo dolga šolska pot!"

Star sem 10 let in sem doma na Zgornjem Kotu. Do šole je 5 kilometrov. V šolo hodim peš. Za pot potrebujem tričetrt ure, domov pa eno uro. Če bom šel v višjo šolo, se bom učil harmoniko. V šoli se počutim dobro. Z izvenšolskimi dejavnostmi nisem preobremenjen, naporna pa je šolska pot.

Erika Roblek, LŠ Sele - Kot:

"Z izvenšolskimi dejavnostmi nisem preobremenjena!"

Stara sem osem let. Vsak dan hodim 4 kilometre v šolo. Rada hodim v šolo in se učim tudi flavto. Vsak dan moram vstati ob pol sedmih, potem se z bratom Tomijem skupaj odpraviva v šolo. Rada bi se učila harmoniko. Z izvenšolskimi dejavnostmi pa nisem preobremenjena.

Anton Supan, LŠ Sele - Kot:

"Ker imam tako dolgo pot, pridem iz šole šele ob pol treh!"

Vstanem ob pol šestih. Nato se malo učim. Potem se umijem in zajtrkujem. Ob pol sedmih se odpravim v šolo. Ker imam tako dolgo pot, pridem iz šole šele ob pol treh. Nato južinam in napišem domačo nalogo. Prost sem šele ob pol štirih. Zato mi ne preostane veliko časa za izvenšolske dejavnosti. Ob sobotah in nedeljah se smučam. Med počitnicami hodim na planino.

Mag. Maja in Hanzi Millonig sta prepotovala Južno Ameriko

"Človeka najbolj pretrese revščina, kakršne si pri nas niti predstavljati ne moremo!"

Kdo si sedaj, v zimskih mesecih, ne želi odpotovati za nekaj dni ali morda za nekaj tednov v kak topel južni kraj. Vsaj v mislih lahko s Katjo Gasser odpotujete v Južno Ameriko; o vtisih iz te dežele ji je pripovedovala Maja Millonig, ki je v poletnih mesecih prepotovala andske republike Ekvador, Peru in Bolivijo.

Ekvador je najmanjša andska republika; 40% vsega prebivalstva so Indijanci. Dokler Ekvadorja niso osvojili Španci, je bila to država Inkov. V času kolonizacije se je število Indijancev po celi Južni Ameriki močno skrčilo; v nekaterih pokrajinah oziroma območjih - npr. v Argentini in Urugvaju - pa so jih skoraj popolnoma iztrebili.

Medtem ko je število belih priseljencev rastle, se je število praprebivalcev - Indijancev - stalno manjšalo.

Razlike med revnimi in bogatimi so nepopisne

Čprav Ekvador vodi izvoljena civilna vlada, večina Indijancev ne zna pisati in brati; tako skoraj nimajo možnosti, da bi vplivali na politiko, saj imajo volilno pravico le tisti, ki so pismeni.

Peru je imel mnogo stoletij odločilno vlogo v razvoju najbolj znane med indijanskimi kulturami - kulturi Inkov - in prav tako tudi pri oblikovanju drugih kultur.

Osvajanje Špancev je močno pretreslo osnovo domače kulture. Tako kot sta Ekvador in Bolivija, je tudi Peru primer države, ki ima družbo razdeljeno na dva dela - na bogate in revne. Belci in mešanci imajo Indijance za manjvredne, coco žvekajoče, divje, katerih prošnji in zahtev v politiki ni potrebno upoštevati. Edini vzrok, zakaj vlada Indijancev popolnoma ne ignorira, je, da so le-ti del turistične atrakcije v deželi.

Tudi Peru je bila država Inkov, preden si je niso podredili Španci. Zdaj vlada tam demokratična, parlamentarna vlada (v kolikor je sploh mogoče govoriti o demokraciji z ozirom na položaj Indijancev).

Tudi tretja andska republika, Bolivija, ima velik delež Indijancev (70%), ki so bili v zgodovini zelo zatirani in izkoriščani. Po propadu inkovske države so Španci umorili milijone prvotnih prebivalcev. Mnogo Indijancev je moralo opravljati suženjska dela v rudnikih, kjer so kopali srebro. Da bi si naredili življenje vsaj nekoliko znošnejše, so prežvekovali coccine liste.

Te tri zanimive države sta prepotovala v poletnih mesecih mag. Maja Millonig - Kupper in njen mož Hanzi Millonig. Potovanje sta si organizirala sama. Po enodnevnem obisku Lime sta si ogledala Peru, kjer obstaja zelo močna teroristična organizacija z imenom "Encendero luminoso". "Kamorkoli pogledaš," pravi gospa Millonig, "so policaji, vojaki in tanki za zaščito prebivalstva." Popolnoma drugačno stanje je bilo v turističnem mestu Cuzco, kjer sta si Millonigova ogledala vrsto zanimivih arheoloških najdb. To je tudi območje, kjer so preostanki "izgubljenega mesta" Maccu Piccu.

Z vlakom sta se Maja in Hanzi Millonig odpravila na potovanje po Andih, kjer sta imela možnost videti stare prebivalce - Indijance pri njihovem delu. Zelo zanimivo je bilo opazovali, pod kakšnimi pogoji dandanes še živijo ljudje - v kočah, ki so zgrajene iz ilovice, z eno samo sobo, v kateri živijo družine s številnimi otroki.

Tako sta potnika prispela v Puno, mesto ob jezeru Titicaca. Na njegovem obrežju so začetki inkovske civilizacije. Obiskala sta otoke sredi jezera, kjer živijo samo Indijanci, katerih večina govori jezik quechua. Indijanci se tam preživljajo s prodajo volnenih izdelkov, ki jih pletejo moški, žene pa predejo volno.

Kljub težavam, v Puni so bili nemiri, sta Maja in Hanzi Millonig le uspela odpotovati v La Paz. Od tam sta se čez nekaj dni vrnila v Puno, kjer so se medtem razmere pomirile, od tam pa v Aruquipo, v Limo in potem z motorno ladjo do reke Amazonke v džunglo. Tam sta nekaj dni preživela v leseni bajti. Nepozabni so spomini na življenje v džungli, kjer so visele na drevesih banane in so bile papige domače živali. Da ni bilo električnega toka, potnikov ni motilo. Petje in plesi Indijancev so odtehtali za manjkajoče udobje.

Manjkajoče udobje v džungli sta odtehtala ples in petje Indijancev

Iz čudovite džungle sta dalje odpotovala v glavno mesto Ekvadorja Quito, kjer živijo na jugu revni, na severu pa bogati. Maja Millonig pravi, da je revščina tako velika, da bi najraje dal vsakemu človeku nekaj jesti, pa moraš kmalu ugotoviti, da je teh ljudi toliko, da jih nikoli ne bi mogel nasititi. To je revščina, kakršne si pri nas sploh ne moremo predstavljati.

"Sprva me je zelo ganilo in prizadelo, ko sem videla reveže, pohabljeni in majhne otroke, ki morajo delati. Začneš dajati, kolikor moreš, a spoznaš, da pravzaprav ne moreš pomagati," pravi Millonigova, ki se je na potovanju soočala na eni strani z nepregledno revščino, po drugi pa s čudovitim, tujim, očarljivim svetom.

Športno društvo Št. Janž skrbi za naraščaj

Zadnje dni decembra je Športno društvo Št. Janž spet priredilo smučarski tečaj za najmlajše. Z velikim veseljem se je tečaja udeležilo 15 otrok iz Št. Janža in Bilčovsa. Z veliko požrtvovalnostjo in ljubeznijo se je začetnikom posvetila Nataša Partl, kateri je na začetku pomagala tudi Marija Blüml. Tisti z nekoliko več smučarskega znanja pa so se izpopolnjevali pri Toniju Pscheiderju.

Za brezhiben potek tečaja in za organizacijo zaključnega tekmovanja je skrbel Hanzi Pscheider, duša šentjanškega Športnega društva.

Rezultati zaključne smučarske tekme šentjanškega naraščaja so naslednji (progo je mladim smučarjem začrtal predtekmovalec Marco Stinger):

Začetniki, dekleta:

1. Ricarda Rust
2. Bettina Adlassnig
3. Gloria Nadrag
4. Christiane Schnatterer
5. Denise Kropiunik
6. Andrea Partl

Začetniki, fantje:

1. Roland Lamp
2. Rafael Ferk

Napredujoči, dekleta:

1. Martina Poluk
2. Maria-Ana Gasser
3. Verena Blatnik

Napredujoči, fantje:

1. Georg Köfer
2. Ernst Zaussnig

Nataša Kropiunik

V Rimu sem spoznala, kaj mi pomeni domovina

Po maturi se nisem mogla odločiti za nobeno študijsko pot, zato sem se odločila, da si izboljšam znanje italijanščine, ki sem se je učila že v šoli.

Prepričana o tem, da se na mestu samem naučiš največ, sem se odločila za enoletno bivanje v Rimu. Kot "ragazza alla pari" sem s polno vnemo ter odprta za vse nove vtise odpotovala v Rim.

Družina, pri kateri stanujem, me je zelo srčno sprejela ter mi dala čutiti, da sem postala del nje.

Izkušnje, ki sem jih doslej zbrala izven družine, so bile zelo različne.

Po eni strani me je Rim, čudovito mesto s starorimsko kulturo, muzeji in spomeniki očaralo ter zapeljalo v čas rimskega imperija.

Odprta za vse novo sem uživala v zame čisto novih navadah, šegah in v drugačni mentaliteti ljudi.

Kmalu sita prenapolnjenih turističnih krajev in dragih, velikih nakupovalnih cest, sem začela odkrivati stari Rim.

Prepotovala sem meni še neznanne tipične ozke ulice, prislunhila klepetu družin, ki se je odvijal v starih hišah, zaraščenih z zelenjem.

Kljub veselju, da sem v Rimu,

sem dobila domotožje - domotožje po družini, prijateljih, zelenih travnikih, gozdovih, pticah in seveda po slovenski besedi.

Zaželela sem si videti vse te krasote, ki so mi bile doma samo-umevne, v Rimu pa sem jih morala iskati.

Zato sem začela vse pogosteje hoditi v velike zelene parke, v katerih sem našla vsaj del teh krasot, ki so mi tako manjkale.

Videla sem pred sabo lepoto domovine, družino, prijatelje, katere sem prej spregledala, oziroma katerih družba je bila zame tako samoumevna.

Spoznavam, čimdlje sem v Rimu, tem bolj začemjam ceniti stvari in osebe, ki jih v tem letu ne morem videti.

Zelo sem vesela, da sem se odločila za ta korak, ker ne bom izpopolnila le znanja italijanščine, temveč bom tako tudi spoznala, kaj mi je drago in kakšna škoda bi bila, če bi morala vse to izgubiti.

Govorniški natečaj ob podelitvi Tischlerjeve nagrade

Prepričljiv nastop Danijele Pinteritsch

Na letošnjem govorniškem natečaju ob podelitvi XIV. Tischlerjeve nagrade je s svojim nastopom prepričala dijakinja Višje strokovne šole v Št. Petru Danijela Pinteritsch. Zelo široko je zajela tematiko kršenja človekovih pravic, vprašanje apartheid, rasizma in begunstva. Narodni svet in Krščanska kulturna zveza sta zmagovalko nagradila z dobropisom za polet v eno izmed evropskih metropol.

Odlično drugo nagrado je prejel Rudi Podlesnik (Zvezna gimnazija za Slovence), na tretje mesto pa sta se na govorniškem natečaju uvrstili Nataša Žigon (Dvojezična trgovska akademija) in Jerneja Lorber (ZG za Slovence). Nagrajenci so prejeli bone za nakup knjig.

In zmagala je smrt

Piše Jože Wakounig

Sredi maja 1941 je Hitlerjeva Nemčija hotela napasti Sovjetsko zvezo. Zaradi bojev na Balkanu pa se je napad zavlekel. Šele 22. junija so Hitlerjevi generali mogli začeti z boji. Sovjetski diktator Stalin kljub svarilom in opozorilom tega do kraja ni hotel verjeti. Nemške čete so hitro prodirale. Moskve seveda niso mogle zavzeti, tudi ne Leningrada. Leta 1942 se je nadaljeval prodor proti jugovzhodu. Cilj je bil med drugim tudi Stalingrad.

Zavzetje Stalingrada naj bi imele tri učinke: Zavarovali bi nemško prodiranje proti naftnim poljem ob Kaspijskem morju, pa tudi morebitno nadaljevanje proti arabskemu prostoru. Zaprli naj bi Volgo in s tem odrezali Moskvo. Z zavzetjem Stalingrada bi dali narodom Sovjetske zveze znamenje: Padlo je mesto, imenovano po vladarju, padla bo tudi njegova država.

Napad na Stalingrad je vodila 6. nemška armada pod vodstvom generala Friedricha Paulusa (v generalnem štabu je načrtoval napad na Sovjetsko zvezo). Potek bojev ni bil tako uspešen, kakor si je to predstavljal in želel Adolf Hitler, ki je že prevzel vrhovno povelje. Nemci in njihovi zavezniki (hrvaške, italijanske, ogrske in romunske čete) so po hudih izgubah le začeli osvajati cilj. Konec oktobra 1942 so imeli ok. dve tretjini mesta v svojih rokah. Stalingrajski Kotel pa je seveda postal za večino izmed njih

kraj groznega crkanja. 20. novembra 1942 so sovjetske čete po napadu maršala Konstantina Rokosovskega sklenile obroč. Začelo se je zadnje, najgroznejše poglavje stalingrajske tragedije; zakrivilo so jo politiki in njim po-

slušni generali, ki so v svoji zaslepljenosti bili prepričani, da bojo z lahkoto osvojili in si podredili svet. Urejeni umik sovjetskih čet so imeli za beg in propadanje bojne morale. Zgodilo se je seveda, kar se je moralo, kakor v antični

grški tragediji. Feldmaršal Paulus se je konec januarja 1943 udal, 31. januarja in 2. februarja so kapitulirali preostanki nekoč mogočne 6. armade in njenih zaveznikov. 90.000 mož je šlo v ujetništvo. Bili so žrtve blaznosti svojih poglavarjev. Mnoge pa je gnal na kruto stalingrajsko morišče tudi fanatizem ošabnosti, ki se je rodil iz zaslepljenosti. Kakih 6000 se jih je vrnilo čez leta iz ujetništva. Sodijo, da je smrt požela v Stalingradu tam ok. 300.000 nemških vojakov in njihovih zaveznikov. Vsega so boji v Stalingradu požrli verjetno okoli milijon ljudi.

Padec Stalingrada je bil katastrofa za nacistične osvajalce. Njihova bojna ost se je nalomila že, ko Velika Britanija klub letalskemu bombnemu terorju ni kapitulirala, zlomila se je v Stalingradu. Do nemške kapitulacije 8. in 9. maja 1945 so seveda še poginili milijoni, so padla v ruševine številna mesta. Hitler in nekateri krivci so se umaknili s samomorom ali begom. Feldmaršal Paulus je postal član „Nacionalnega komiteja svobodna Nemčija“ (Nationalkomitee Freies Deutschland); do leta 1954 je bil v sovjetskem ujetništvu. Umrl je 14 let po stalingrajski katastrofi, 1. februarja 1957, v Draždanah (Dresden) v – tudi že rajni – Nemški demokratični republiki (DDR).

Noša in oblačilna kultura na Zilji

Odprtje razstave o ziljski noši na sedežu Slovenske prosvete v Trstu

Krščanska kulturna zveza – Celovec kaže že petič razstavo, ki je nastala v okviru raziskovanja dr. Marije Makarovič o slovenski noši in oblačilni kulturi. Za področje Zilje so raziskave zaključene in tako nam razstava z odličnimi risbami in akvareli slikarke Jane Dolenc kot tudi knjiga (M. Makarovič – J. Dolenc: Slovenska ljudska noša v besedi in podobi – Zilja) razgrinjata moško in žensko praznjo in delovno nošo Ziljanov. Noša je nastala pod vplivom vsakokratne oblačilne mode v prvi polovici 19. stoletja in jo celo mladina še danes nosi kot „slovenčlo“ po starem običaju, za „štehvanje“ in za „prvi rej pod lipo“.

Na podlagi ustnih pričevanj in fotografij so izdelane risbe in kroji ohranjenih oblek. Poučimo se tudi o otroških oblačilih, o oblačenju ob rojstvu, poroki in smrti in o pomenu oblek kot

plačilo, dar ali zapuščina.

Ob odprtju razstave, 25. februarja, v Trstu, je Sergej Pahor v imenu Slovenske prosvete pozdravil polno dvorano obiskovalcev; med njimi so bili ugledni gostje – deželni poslanec Ivo Jevnikar, pisatelj Alojz Rebula in direktor Slov. stalnega gledališča dr. Rafko Dolhar. Nužej Tolmajer, tajnik Krščanske kulturne zveze, je predstavil še druge publikacije KKZ z narodopisnega področja, na primer zbirko narodnih pesmi (B. Logar), ponatis koroških narodnih pesmi (J. Scheinigg) in knjigo o arhitekturi južne Koroške (P. Fister).

Ko je dr. Marija Makarovič spregovorila o pomenu ljudske noše na narodnostno mešanem ozemlju ob primeru Ziljske doline, se je razvila živahna razprava o tej tematiki. Prav tržaški Slovenci čuvajo svojo lastno nošo kot izraz slovenske

kulture in narodne identitete, kot je to moč opaziti povsod na robu slovenskega ozemlja. Ljudsko nošo, nastalo iz ljudskega izročila in ohranjeno od ljudstva, ki jo ceni in tudi nosi, marsikje ogrožata folklor in turizem.

To, kar pogosto ansambli narodno-zabavne glasbe ali plesne skupine razkazujejo kot „narodno nošo“, je poenostavljena oblačilna moda v stilu popevkarstva na glasbenem področju in razvrednotenje ljudske kulture. Naloga etnologov in narodopisnih inštitucij je, da razčistijo pojme in izluščijo ob spremenjenih gospodarskih in socialnih razmerah pristno nošo od komercializma in revidijskega folklorizma, da se ohrani kot dragocen dar ljudskega izročila, kot del slovenske ljudske kulture.

Razstava bo odprta do 8. februarja.

GOST V NAŠEM TEDNIKU

mag. Štefan Kramer

"Psihoterapijo
bi danes
potreboval
skoraj vsak!"

Mag. Štefan Kramer je po poklicu učitelj verouka, izšolal pa se je tudi za psihoterapevta. Tako je Štefan Kramer danes prvi slovenski psihoterapevt, ki skuša pomagati ljudem, premostiti njihove življenjske krize in reševati probleme, katerih sami ne zmorejo.

Z mag. Štefanom Kramerjem se je pogovarjala Heidi Stingler.

Naš tednik: Sam poučuješ verouk in izgleda, da dandanes mnogih problemov, ki jih imajo ljudje, zgolj s teološko osnovo ni več možno rešiti. Ali si se zaradi tega odločil za dodatno izobrazbo psihoterapevta?

Štefan Kramer: Že prvo leto sem pri poučevanju verouka spoznal, da ima današnja mladina veliko problemov, katerih zgolj na osnovi teološkega študija ni mogoče rešiti. Medtem ko ima teologija čisto jasen cilj in zahtevo, se v psihoterapiji išče rešitev, ki je za posameznika najboljša, to pa brez infiltracije svojega ideološkega nazora. Osebnostno sem mnenja, da bi moral imeti danes vsak duhovnik vsaj osnovno izobrazbo s področja psihoterapije.

Kdo pravzaprav potrebuje psihoterapevta?

Pravzaprav vsi, ki se bolj temeljito ukvarjajo s smislom življenja. V glavnem pa pridejo k psihoterapevtu ljudje, ki so v življenjski krizi in sami ne najdejo poti iz nje. Sam dobro sodelujem z nekaterimi duhovniki in zdravniki, ki mi deloma pošljajo ljudi, da skušam z njimi skupno analizirati njihove probleme in iskati možne rešitve. Zaenkrat sem dosegljiv na celovški telefonski številki 59 44 65, od jeseni naprej pa nameravam odpreti svojo ordinacijo tudi v Dobri vasi.

Kakšna izobrazba je potrebna, da lahko postaneš psihoterapevt?

Šolanje traja najmanj štiri let,

zanj pa je predhodno potreben kak zaključen študij oziroma, moraš biti socialni delavec. Od 1. januarja tega leta naprej pa je delovanje psihoterapevtov v Avstriji tudi zakonsko urejeno. To se pravi, da moraš zaprositi pri Ministrstvu za zdravstvo za dovoljenje, da lahko odpreš ordinacijo. Konkretno to pomeni, da klienti lahko pridejo k psihoterapevtu tudi z bolniškim listom in jim zavarovalnica plača določen del stroškov.

Koliko torej klienta stane obisk pri psihoterapevtu in koliko stroškov nosi bolniška zavarovalnica?

Cene so zelo individualne, se pravi po dogovoru. Na splošno pa stane ura psihoterapevta med 500.- in 2.000.- šilingi. Bolniška zavarovalnica od tega plača 360.- šilingov za eno psihoterapevtsko uro. Koliko ur pa je potrebnih za zdravljenje, je odvisno od posameznega problema.

Sam se že nekaj mesecev ukvarjaš s psihoterapijo. Kakšni ljudje prihajajo k tebi?

Od otrok, preko mladincev, učiteljev, menedžerjev pa do upokojenec - k meni prihajajo ljudje z najrazličnejšimi problemi. Pri otrocih so to največkrat problemi v šoli, katerih vzrok je dandanes pogostokrat ločitev staršev. Mladinci pa imajo pogostokrat probleme z alkoholizmom, drogami, ljubeznijo ali pa sploh s smislom življenja. Učitelji in menedžerji se pogostokrat želijo posvetovati

o možnostih motiviranja šolarjev oziroma delojemalcev ter o učinkovitih sredstvih reševanja nastalih konfliktov.

Zelo pogosto so psihoterapevti danes seveda soočeni tudi z zakonskimi problemi. Starejša generacija pa mnogokrat trpi zaradi generacijskega konflikta, psihosomatskih bolezni, osamljenosti in podobnega.

Ti si edini slovenski psihoterapevt na Koroškem. Ali določeni ljudje prav zaradi tega prihajajo k tebi?

Spoznal sem, da je pomembno pustiti vsakemu klientu, ki pride k meni, da govori v jeziku, v katerem se lahko lažje izraža in oblikuje svoje probleme. Seveda pa je pogostokrat tako, da po nekaj urah spoznaš, da so njegovi problemi morda nastali prav zaradi izpodrivanja identitete. Spominjam se tudi nekaj primerov, ko so drugi psihoterapevti prišli pri klientih prav na to točko in ko so spoznali, da je problem pravzaprav nastal zaradi asimilacije, so jih potem poslali k meni. O takih problemih pa se klienti z mano po navadi pogovarjajo šele tedaj, ko že nastane zaupanje.

Kot učitelj verouka imaš jasno definirane cilje. Po drugi strani pa se kot psihoterapevt pogostokrat soočaš s problemi, pri katerih moraš verjetno zagovarjati druge rešitve, kot bi jih na primer zagovarjala Cerkev. Ali pri tem ne prideš v konflikt?

Prej sem že rekel, da dandanes mnogo problemov ni več možno rešiti zgolj na teološki osnovi. Pri psihoterapiji imam možnost, da

poiščem skupno s klientom rešitev, ki je zanj individualno najboljše. Seveda pa na primer pri zakonskih problemih po analizi nastale situacije skušam najti vsako možnost, da se ohrani partnerstvo. So pa tudi primeri, ko to ni možno in je jasno, da je včasih dejansko najboljše rešitev ločitev.

Pri učencih opažamo, da postajajo vse bolj agrasivni. Kje vidiš vzroke?

Problemi so seveda zelo raznoliki. Pomanjkanje časa za pogovor z otroki, preobremenjenost v šoli, premalo možnosti za izživeljanje energij so samo nekateri izmed vzrokov za nastajanje agresivnosti. Agresija sama pa je nekaj pozitivnega, ker je to možnost za umiritev. Pomembno pri tem je, da pravilno ravnamo s takim otrokom. Disciplinske kazni na primer so najslabša rešitev. Potreben je pogovor z otrokom in analiza njegovih problemov, tako da se spravi njegovo življenje spet v harmonijo, se pravi, da se otrok spet uravnovesi.

Z nekaterimi skupinami učiteljev sem na osnovi sistema supervizije že obravnaval take probleme, pri čem je bilo možno najti mnogo možnosti, kako naj kot pedagog delajo s takimi otroki.

Ali se misliš specializirati na določeno skupino klientov?

Ne, ker mi ravno raznolikost problemov daje možnost spoznati mehanizme, ki delujejo v naši družbi in je tako lahko lažje spoznati in razumeti težave drugih klientov.

Hvala za pogovor!

Razstava Prešernovih knjig v Slovenski študijski knjižnici

v Mladinskem domu,
Mikschallee 4, 9020 Celovec

Mušič Janez

Sodobniki o dr. Francetu Prešernu: prispevki sporočil o pesnikovem življenju in estetskokritične oznake Prešernovega umetniškega dela. – Ljubljana: Borec, 1989. – 335 str.: ilustr.

Kidrič France

Prešernov album: zunanji Prešernov svet, ki je pomemben za njegovo biografijo in ustvarjanje. – Ponatis izdaje iz leta 1948. – Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1980. – 338 str.: ilustr.

Košir Niko

France Prešeren: življenje in delo. – Poljšica: samozaložba, 1990. – 169 str.

Prešeren France

Poems / zbrala in prevedla v angleščino W. K. Matthews, A. Slodnjak. – London: John Calder, 1969. – 81 str.

Prešernove nemške:

prirjeno za izdajo ob 150-letnici pesnikovega rojstva, za 120-letnico pesnikove smrti izdala Mladinska knjiga, prevedel Anton Sovre. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1969. – 40 str.

Prešeren France

Sonetni venec = Sonettenkranz = Krono de l' sonetoj. – 2. Aufl. – Klagenfurt/Celovec: Mohorjeva založba, 1989. – XV str.: barvne ilustr.

Prešeren France

Gedichte/Auswahl und Nachwort von Peter Gerlinghoff. – Berlin: Edition Neue Wege GmbH, 1978. – 95 str.

V okviru tinske serije predavanj:

„AVSTRIJA-EVROPA. Stari predsodki – nove strukture“

predava v četrtek,
4. februarja 1993, ob 19.30
v katoliškem Domu prosvete
v Tinjah

priznana avstrijska zgodovinarica
univ. prof. dr. Erika Weinzierl
z Dunaja na temo:

FAŠISTIČNE TENDENCE V SKUPNI EVROPI

Uvod ter vodja diskusije:
univ. as. mag. dr. Valentin
Sima, univerza Celovec

Soprireditelj: Politična upravna
akademija (PUAK)

Novosti v založbi Drava

Založba DRAVA je te dni predstavila tri aktualne znanstvene publikacije. Poleg tega pa v njenem najnovejšem programu najdemo še knjigo Janija Oswalda „Babylon / Babilon“.

Namen Drave je, da z znanstvenimi analizami posreduje povsod tam, kjer različnost jezika in kultur povzroča razmejitev, diskriminacijo ali asimilacijo.

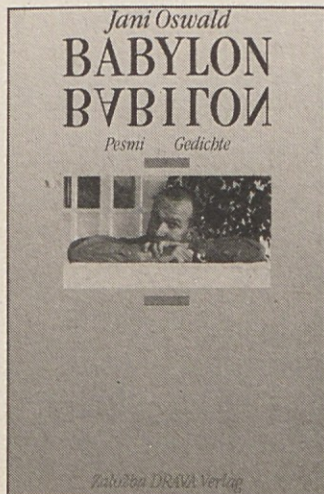
■ Pripravila Heidi Stingler

„Jörg Haider und sein Publikum“

Ena zanimivejših znanstvenih publikacij - prva izdaja knjige Goldmanna, Kralla in Ottomeyerja „Jörg Haider und sein Publikum“ je medtem že razprodana. Zaradi velikega zanimanja bralcev se je Drava odločila za ponatis knjige, ki skuša predstaviti pozornost vzbujajoče teorije, katere naj bi razlagale osnove Haiderjevih uspehov.

Pomisleki, da bi s takimi publikacijami založba posredovala Haiderjevi politiki še več pozornosti, niso neutemeljeni. Po drugi strani pa so take razprave na znanstveni ravni gotovo potreba in tudi pomemben znanstveni prispevek k analizi obstoječe problematike v sodobni zgodovini.

„Für Volk und Reich und deutsche Kultur“

Žurnalista Martin Fritzl v tem delu osvetljuje vlogo znanega koroškega zgodovinarja Martina Wutteja v „koroški znanosti“; o njem trdi, da je bil ves čas v službi nemškonacionalnih in nacionalsocialističnih sil. Erika Weinzierl pravi, da Fritzlava publikacija ni le zanimiv in pomemben prispevek k sodobni zgodovini Koroške, temveč tudi k politični razjasnitvi in izobrazbi v Avstriji. Tako si zasluži to delo mnogo bralcev. Še posebej zanimiva pa je v Fritzlavi knjigi trditev, da se tudi po temni dobi druge svetovne vojne pisanje sodobne zgodovine ni bistveno spremenilo. „Koroška znanost“ slej ko prej do vprašanja slovenske narodne skupnosti zavzema stališče v podobnem smislu, kakor je to delal zgodovinar Martin Wutte.

„Interkulturelle Erziehung und Menschenrechte“

Iskanje strategij proti rasizmu in sovraštvu do tujcev je namen publikacije Vladimirja Wakouniga in Brigitte Busch. Avtorja skušata najti odgovore na vprašanje, kakšen vpliv je imela v zadnjih 40 do 50 letih vzgoja v Avstriji in kakšno vlogo so imele pri tem izobraževalne ustanove. Zastavljeno vprašanje je zanimivo predvsem z vidika, da je danes mogoče za dosego političnih ciljev, ki kršijo vse osnovne človekove pravice, vpreči razmeroma velik krog visoko izobraženih ljudi. Hujskanje ljudi proti tujcem je trenutno eden izmed najbolj neokusnih pojavov. Znanstvena publikacija naj bi bila prispevek k boljšemu sporazumevanju ljudi različnih jezikovnih, kulturnih in tudi verskih skupnosti.

„Babylon/ Babilon“

Posrečen poizkus (morda ne za vsak okus) prakticirane bikulturalnosti Janija Oswalda. Namesto komentarja morda boljši tekst avtor-

Abel Kajn doma daheim
Brudermord heißt bratomor
ljudske pesmi Grenzlandchor

identiteta & Opfer
žrtev & mrtev
stric &
Täter Nuß Potitze
diferija gibanice
Infektion & Babylon

erlös mich vmesnih nebes
reši me im Vögel Feuer
vice vice Präsident
peklo peče brennt
die Höll
Bibel Satan Sodomie
Babilon nori gori

Novo knjige založbe Drava lahko dobite v obih slovenskih knjigarnah v Celovcu.

PETEK, 29. januarja
Narodopisna oddaja (dr. Anton Feinig).

SOBOTA, 30. jan.
Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

NEDELJA, 31. jan.
6.30—7.00 Dobro jutro na Koroškem. — Duhovna misel (žpk. Ivan Olip).
18.10—18.30 Dogodki in odmevi.

PONED., 1. febr.
Slovenska glasbena šola — samostojna, toda v kateri organizacijski strukturi?

TOREK, 2. febr.
Partnerski magazin.

SREDA, 3. febr.
Glasbena sreda.
Večerna: „Slovenska mladina iz Buenos Airesa „Na obisku svojih korenin“ (koncert v Št. Primožu).

ČETRTEK, 4. febr.
Rož — Podjuna — Zijla.

DOBER DAN,

KOROŠKA

Nedelja, 31. januarja,
ob 14.00 v TV 2

Poned., 1. februarja,
ob 17.00 v TV SLO/2

predvidoma s sledečimi prispevki

Gimnazijski ples: Najbolj vesela noč v šolskem letu, za staro in mlado.

Parlament koroških Slovencev naj bi po predstavah EL in NSKS nadomestil dosežanje zastopstvo narodne skupnosti na društveno-pravni osnovi.

Gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Avstrijo je za davčne svetovalce z vidika servisa v slovensčini povezanov novimi in hkrati donosnimi posli.

Slovinci s sončne strani Karavank — poceni delovna sila ali kaj več?

Pred premiero v Železni Kapli: „Voda“, komedija z družbeno kritiko.

Otroci lutkovnega studia „ABCČEDKE“ so vabili na prvo predstavo: Juvitaja bo postala odrasla čarovnica, vendar...

Smučarski skoki na 60-metrski skalnini v Zahomcu: Zijljski pokal je osvojil domačin Thomas Kuglitsch.

Odbojka:

Koroški dvoboj v zvezni odbojarski ligi: K Aich/Dob — Hypo VBK Klagenfurt

GIMNAZIJSKI PLES '93

v petek, 29. januarja 1993, ob 20. uri
v Domu sindikatov (ÖGB-Haus)
Zabavala Vas bosta ansambla

„MELOS“ in „MALIBU“

Dobrla vas

Društvo upokojencev Podjuna vabi na predavanje zanimivih slik pri Rutar-Lido.

Predvaja: Ravnatelj Mirko Srienč
Čas: prireditve preložena na 31. januar 1993 ob 14. uri

Št. Janž v Rožu

KONCERT Iztoka Mlakarja
Čas: v soboto, 30. jan., ob 19.30
Kraj: v stari šoli v Št. Janžu
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Št. Janž“

Obirsko

KONCERT vrhunskega ansambla „FANTJE IZ POD ROGLE“ iz Slovenije
Čas: v soboto, 6. 2., ob 20. uri
Kraj: v gostilni KOVAČ na Obirskem
Prireditelj: Alpski klub „Obir“ na Obirskem

Bilčovs

PESMI IN POPEVKE
Čas: v soboto, 6. 2., ob 19.30
Kraj: v ljudski šoli v Bilčovsu
Prireditelja: SPD „Bilka“ v Bilčovsu in PK Graški študentje

Pliberk

PAVLIHA IN MICA (Punch e Judy)
Aurand Harris (veseloigra za otroke in odrasle, ki so ostali mladi!)
Čas: v soboto, 30. 1., ob 19.30
Kraj: v farni dvorani v Pliberku
Nastopa: Mladinska gledališka skupina KPD „Planina“ iz Sel
Prireditelj: Farna mladina v Pliberku

Globasnica

PAVLIHA IN MICA (Punch e Judy)

Aurand Harris (veseloigra za otroke in odrasle, ki so ostali mladi!)

Čas: v nedeljo, 31. 1., ob 14.30
Kraj: v farnem domu v Globasnici
Nastopa: Mladinska gledališka skupina KPD „Planina“ iz Sel
Prireditelj: SKD v Globasnici

PESMI IN POPEVKE

Čas: v petek, 5. 2., ob 19.30
Kraj: pri Šteklnu v Globasnici
Prireditelja: Kulturno društvo Edinost-Šteben/PK Graški študentje

Kotmara vas

Veseloigra: PAVLIHA IN MICA (Aurand Harris)
Čas: v nedeljo, 14. 2., ob 19. uri
Kraj: v farnem domu v Kotmari vasi
Nastopa: Mladinska gledališka skupina iz Sel
Prireditelj: Farna mladina Kotmara vas

Redni občni zbor in počastitev 50-letnice ustanovitve Zveze slovenskih žena s kulturnim sporedom

Čas:
v soboto, 13. 2., ob 14. uri

Kraj:
v konferenčni dvorani
Delavske zbornice
v Celovcu,
Bahnhofstr. 3
v I. nadstropju

ORGANIZACIJSKI SEMINAR KATOL. OTROŠKE MLADINE

OTROŠKI FARNI PRAZNIK

Od sobote, 6. februarja, ob 14.30 do nedelje, 7. februarja, do 13. ure, v Domu prosvete v Tinjah

Šolanje priporočamo vsem, ki želijo pripraviti uspešni farni praznik. Poleg otroškega je tudi lahko mladinski, družinski ali pa splošni. Velja za vse enako vodilo: prireditve naj bo doživljene za vse, ki sestavljajo farno skupnost.

Prireditelj: Katoliška otroška mladina
Vodijo: Rozina Katz (kulturna ustvarjalca), Sten Vilar (psiholog in gledališki ustvarjalec), Franci Tomažič (sodelavec KKZ), Pavli Zablatnik (tajnik KOM)
Prispevek za penzion in seminar: 150,— šil.
Rok prijave: torek, 2. februarja, na naslov: Katoliška otroška mladina, Vetrinjsko obmestje/Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Tel. 0463/511166/78. Faks: 503098.
Prisrčno vabljeni!

SODALITAS

Dom v
Tinjah

Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 Tinje

V soboto, 30. 1., od 9. do 17. ure
SLIKANJE NA SVILO
s preprosto tehniko
Voditeljica: Erika Malle

od nedelje, 31. januarja, ob 15. uri do četrta, 4. februarja, do 13. ure

Intenzivni tečaj: SAMOSKUŠNJA S SVETIM PISMOM, nem.
Vodi: Heribert Fischeck, župnik in psihoterapevt

v sredo, 3. februarja, ob 19.30
Teološki forum:

Odrešenje — zakaj in od česa?, nem.

Predava: univ. prof. dr. Jürgen Werbeck, Siegen

v četrtek, 4. februarja, ob 19.30
Predavanje v okviru serije:

„Avstrija-Evropa / stari predodki — nove strukture“
FAŠISTIČNE TENDENCE V SKUPNI EVROPI, nem.

Predava: univ. prof. dr. Erika Weinzierl, Dunaj

Uvod in vodja diskusije: univ. as. mag. dr. Valentin Sima, Univerza Celovec

v nedeljo, 7. februarja, ob 14.30
MOŠKI —

V OGLEDALU ČASA IN RAZLIČNIH PRIČAKOVANJ

Predava: prof. Alenka Rebulatuta, Trst

(v soboto, 6. 2., ob 19. uri predava prof. Rebulatuta o isti temi v farni dvorani v Št. Jakobu v Rožu)

od ponedeljka, 8. februarja, ob 8. uri do petka, 12. febr., ob 17. uri

NEMŠČINA ZA SLOVENCE — Jezikovni tečaj za udeležence z nekim začetnim znanjem

Tečaj vodi: mag. Karoline Meschnigg

GALERIJA TINJE

Razstava velikih formatov akademskega slikarja KRISTIJANA SADNIKARJA (še do 4. marca 1993)

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Matevž Grilc in osrednji tajnik Franc Wedenig, 9020 Celovec, 10.-Oktober-Str. 25/III.

Uredništvo: mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kumer (2. glavni urednik), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (fotograf), vsi: 9020 Celovec, 10.-Oktober-Str. 25/III, Karl Sadjak (oglasni oddelek).

Tisk: Tiskarna Mohorjeve družbe, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26. **NAŠ TEDNIK** izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik, 10.-Oktober-Str. 25/III, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglasnega oddelka 04 63 / 51 25 28. Telefaks: 0463/512528-22.

Kmečka izobraževalna
skupnost (KIS)

Zaradi velikega povpraševanja ponavljamo!

Južnokoroško kakovostno žganje

od proizvodnje do prodaje (za vse, ki hočejo zaslužiti več kot
šil. 80,—/liter za dobro žganje)

Teorija: sadje: priprava sadežev za alkoholno vrenje
drozga: od priprave do vrenja
kotel: naprave za destilacijo in njena uporaba
kuhanje žganja: prva in druga destilacija
žganje: kakovost, napake, negovanje
prodaja: od žganja do denarja

Praksa: praksa druge destilacije (Feinbrand) in pravilna ločitev
frakcij žganja z našim 100-l-kotlom (Binderberger Was-
serbadbrennerei)

Tečaj 1: v petek, 5. februarja 1993, od 9. do 12. ure in
od 13. do 15. ure

Tečaj 2: v soboto, 6. februarja 1993, od 9. do 12. ure in
od 13. do 15. ure

Kraj: Modestov dom, Dr.-Joško-Tischler-Park 1

Prispevek: šil. 300,—

POZOR! Prijava potrebna, ker je število udeležencev omejeno.

Prijava: pismeno ali telefonsko pri KIS do 1. 2. 1993,
tel.: 0463/382438

Šmarjeta v Rožu

„SALON EXPON“ — musical za
staro in mlado

Čas: v nedeljo, 7. februarja, ob 14.30

Kraj: v farni dvorani v Šmarjeti v Rožu

Nastopa: Otroška gledališka skupina
KPD „Planina“ iz Sel

Prireditelj: Katoliška prosveta v
Šmarjeti v Rožu

Sveče

Zdravstveno predavanje
„KAR NAS TEŽI, NAS NAREDI
BOLNE“

Predava: dr. Stanislav Smolnig

Čas: v ponedeljek, 8. februarja, ob
19. uri

Kraj: v stari šoli v Svečah

Prireditelja: Slovensko prosvetno
društvo „Kočna“ v Svečah

Železna Kapla

Premiera komedije „VODA“

(avtor Jože Vomberger,

priredba: Peter Militarov)

v režiji Poldeja Zundra

Čas: v soboto, 30. januarja, ob 19.30

Kraj: v farni dvorani v Železni Kapli

Nastopa: Igralska skupina Sloven-
skega prosvetnega društva „Zarja“ iz
Železne Kaple

Celovec

Kulturno društvo

„Pri Joklnu“

KONCERT — Jani Kovačič

Čas: v soboto, 30. januarja, ob 20. uri

„JUVITAJA“ — lutkovna predstava

Čas: v nedeljo, 31. januarja, ob 16. uri

OGLASA

NUDIMO

simpatičnemu mlademu
dekletu (tudi študentki)
možnost sodelovanja in lep
dodatni zaslužek v privat-
nem domačem gostinskem
podjetju
(3 x tedensko od 20. do
24. ure in ob nedeljah).

gostišče

JUENNA

tel.: 04230/271

Center avstrijskih narodno-
sti išče

sekretarko

za polno zaposlitev.

Pogoj:

Ovladanje slovenščine
in nemščine, osnovno
EDV-znanje in angažma.
Pismene prošnje na Center
avstrijskih narodnosti, v. r.
Elke Herczeg, Teinfaltstr. 4,
1010 Dunaj.
Telefon: 0222/5331504.

ZVEZNA GIMNAZIJA IN ZVEZNA REALNA GIMNAZIJA ZA
SLOVENCE — Prof.-Janežič-Platz 1, 9020 Celovec

OBJAVA

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu
sporoča:

1. Prijavni rok za vpis v 1. razred in višje razrede ZG in ZRG za Slovence v
Celovcu se prične v **ponedeljek, 15. 2. 1993**, in traja do **petka, 26. 2.**
1993. Uradne ure so dnevno od **7.30 do 16.00 ure**, ob **petkih do 13. ure**.
Ob prijavi za sprejem je treba predložiti ravnateljstvu spričevalo prvega
semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz avstrijskega
državljanstva.
2. Sprejemne izpite bo treba delati prijavljenemu učencu le v izjemnih
primerih.
Odločilno bo letno spričevalo. Termin za sprejemne izpite: **7. in 8. julij**
1993.
3. V naslednjih mesecih bo vodstvo ljudske šole javilo gimnaziji učni uspeh
učencev, ki so se prijavili za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gim-
nazije pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenca oz. o potrebnem
sprejemnem izpitu.
4. Za vstop v višje razrede veljajo podobna pravila. Priporočljivo je v tem pri-
meru razgovor z ravnateljem. Prestop iz glavne šole v gimnazijo je
možen.

Prijave za sprejem v gimnazijo lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa
se obrnete pisno na naslov: Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za
Slovence v Celovcu, Prof.-Janežič-Platz 1, 9020 Celovec/Klagenfurt.

dv. sv. dr. Reginald Vospernik I. r.
ravnatelj

Vpisovanje na Dvojezični trgovski akademiji

Vodstvo Dvojezične trgovske akademije sporoča, da je možen vpis v šolo v
času od **15. do 27. februarja 1993**.

Poznejša prijava je le možna iz važnih osebnih razlogov interesenta ali njego-
vega vzgojitelja, ki so preprečili pravočasno prijavo.

Prijavne formulacije dobite v ravnateljstvu Dvojezične trgovske akademije,
Prof.-Janežič-Platz 1, 9020 Celovec, tel.: 0463/382400.

Sprejemni pogoji:

1. Zaključek 4. razreda glavne šole ali gimnazije
2. Uspešen zaključek sprejemnega izpita
3. Dosežena starost 14 let do 31. decembra v prvem letniku
4. Učenci naj znajo vsaj deloma slovensko

TAK posreduje učencem kot druge trgovske akademije solidno gospodar-
sko in splošno izobrazbo. Poleg tega sta učna jezika slovenščina in
nemščina in obvezna tuja jezika italijanščina in angleščina. Dvojezična TAK
goji tudi stike s šolami in podjetji v prostoru Alpe-Jadran.

Po petih letih izobrazbe na TAK naredijo šolarji maturo in imajo s tem pravico
do študija in imajo obratne usposobljenosti. Seveda pa imajo nešteto
možnosti za poklice v boljših pozicijah v gospodarstvu in administraciji.

Torej izkoristite prednosti Dvojezične trgovske akademije.

INTERNI NASTOPI GLASBENE ŠOLE

Razporeditev nastopov po oddelkih:

V torek, 2. februarja, ob 19. uri, Modestov dom

V sredo, 3. februarja, ob 19. uri, Mladinski dom I

V ponedeljek, 8. febr., ob 19. uri v Pliberku (Posojilnica) — Pliberk in Vogrče

V torek, 9. febr., ob 16. uri v ljudski šoli, Mohorjeva I

ob 19. uri, Mladinski dom II

V sredo, 10. febr., ob 16. uri v društveni sobi nad Posojilnico, Št. Jakob

ob 17. uri v ljudski šoli, Mohorjeva II

ob 18. uri v farnem domu, Sele

ob 19. uri v ljudski šoli, Bilčovs

ob 19. uri v Kulturnem domu, Radiše

ob 19. uri v Kulturnem domu v Št. Primožu — Št. Primož,

Dobrla vas in Žitara vas

V petek, 12. febr., ob 17. uri pri Cingelcu na Trati — Borovlje

ob 19. uri v farnem domu v Šmihelu — Šmihel in Glo-
basnica

Kratke športni vesti

SŠZ VABI NA

SMUČARSKI TEČAJ V APRICI

Med semestralnimi počitnicami (od nedelje, 14., do sobote, 20. februarja 1993) vabi Slovenska športna zveza na smučanje in snowboarding v zimskošportni center Apica v severni Italiji (Lombardija).

Cene: (5 polnih penzionov, 1 polpenzion ter petdnevna vozovnica, snowboarding deske da na razpolago firma Elan)
4700 šilingov - odrasli
4600 šilingov - otroci do 12 let
4100 šilingov - otroci do 6 let
Prijave s predplačilom 1000.-šil. sprejema Posojilnica Celovec, Bahnhofstraße 1.

SMUČANJE

Užnik osvojil doslej najboljši rezultat

Od pretekle srede do nedelje je Daniel Užnik tekmoval na raznih smučiščih in tekmovanjih. Osvojil je nekaj lepih uvrstitev oz. izboljšal si je štartno številko.

FIS veleslalom v Ramsauu na Štajerskem: v 1. teku je imel najboljši čas v svojem letniku (pred Schönfelderjem), po slabem 2. teku pa je zasedel 3. mesto.

FIS slalom v Zauchenseeju na Salzburškem: njegov najboljši rezultat doslej; prvič je prišel pod 100 FIS točk (95), kajti zaostanek za najboljšim je bil tokrat izredno majhen.

FIS slalom na umetni progi na Pohorju: v 1. teku je bil najboljši v letniku, v 2. teku pa je bil Schönfelder hitrejši. V skupnem seštevku je zasedel 2. mesto.

Veleslalom v Weißbriachu (Raiffeisen- Industrie- in Fischercup); na štartu je bilo 220 udeležencev:

šolarke I: 5. Esel Brigitte (dober izid)
šolarke II: 7. Tatjana Zablatnik
šolarji I: 8. Martin Sleik
mladike: 5. Birgit Filipič
mladinci: 3. Daniel Užnik (s smučmi za trening)

Skakanje za ziljski pokal - Zahomčani se uveljavili

Thomas Kuglitsch najboljši dneva

Pri skakanju za ziljski pokal je minulo nedeljo odločno zmagal Thomas Kuglitsch (ŠD Zahomc), ki tako po treh tekmovanjih za alpski pokal vodi in bo v začetku aprila zastopal Koroško na svetovnem prvenstvu juniorjev v Skandinaviji.

Zahomški skakalci pa so se v nedeljo uveljavili tudi v skupini šolarjev II, kjer je zmagal Florian Riefenthaler, in v splošni skupini, kjer je zmago odnesel domačin Franc Wiegele. V skupini mladincev I je bil najuspešnejši Robert Moser (SV Villach).

Dobro zastopani so bili tudi gostje iz Italije in pa šolarji iz Nordijskega izobraževalnega centra v Eisenerzu s svojim trenerjem Reinholdom Bachlerjem.

Prvič po 40. letih se tekmovanja za ziljski pokal iz neznanih vzrokov žal niso udeležili skakalci iz Slovenije.

Ob robu pa morda še to: za perfekten trojezični komentar tekme - slovensko, nemško in italijansko - sta poskrbela Franc Wiegele in Niko Zwitter.

Podžupan Janko Zwitter čestita zmagovalcu ziljskega pokala Thomasu Kuglitschu.

Zahomc: vigredi bodo začeli graditi novo skakalnico

Še letos vigredi bo Športno društvo Zahomc začelo z gradnjo nove 80 - metrske skakalnice. Obstoječi skakalnici (30 in 50 metrov) bodo preložili, tako, da bodo vse tri skakalnice tvorile enoto. V načrtu je tudi postavitve vlečnice in snežnih topov.

Podžupan Janko Zwitter z veseljem ugotavlja, da je projekt (7 do 10 milijonov) medtem odobren tako s strani Ministrstva kot tudi Deželne vlade.

Da si je Zahomc dejansko zasluzil ta javni denar, o tem je prepričan tudi trener mladih skakalcev v Zahomcu, Franz Wiegele. Dejstvo je, da se še v nobenem športnem društvu ni uvrstilo toliko skakalcev na evropski in svetovni pokal, kot pa v Zahomcu (Schnabl, Millonig, Wallner, Gratzler, Wiegele, Errath itd.)

Zahomško športno društvo pa lahko tudi z zadovoljstvom ugotavlja, da se vrsta uspešnih skakalcev danes posveča naraščaju.

Želja podžupana Janka Zwittera, ki je bil tudi sam v svojih mladih letih navdušen in uspešen skakalec in pozneje trener naraščaja, pa se zavzema, da bi v sklopu načrtovanega projekta uredili tudi športni center v Zahomcu. Tam naj bi imeli primerne prostore za priprave na tekme in po možnosti

Wiegele:
„Naš idealizem, katerega smo pokazali v zadnjih desetletjih, se je le splačal!“
Wiegele.

tudi športni muzej.

Do realizacije velikega projekta pa je prišlo po mnenju Franza Wiegeleja le zato, ker so bili vsi Zahomčani zelo razumevajoči in ker je v vsaki hiši po en pomemben funkcionar Športnega društva. „Naš idealizem, katerega smo pokazali v zadnjih desetletjih, se je le splačal,“ z veseljem ugotavlja Wiegele.

Kdo, kam...

Prestopni rok se bliža koncu in vsi klubi se skušajo še okrepiti. Jesenski prvak v 1. razredu D Dobrla vas je pridobila kar pet novih igralcev, in sicer: vratarja **Rigo** (Celovec), **Petrizta** (HSV), **Kollienzena** (Grabstani), **Mandla** (Treibach) in **Roscherja** (zopet začel trenirati). Odgovorni pa se potegujejo še za **Grubelnika**, ki trenutno igra pri Globasnici.

Tudi Selani so se okrepili, kajti nazaj domov se je zopet vrnil **Siegfried Užnik** (prej ATUS Borovlje). Od Globasnice pa so pridobili napačca Kordescha.

Selani, pa tudi Globašani, se zelo potegujejo za **Rudija Urbana**. Trenutno imajo boljše karte v rokah Selani, Rudi sam pa se še ni odločil.

Lukas Kordesch je podpisal za Selane.

V Sele ali v Globasnico? Rudi Urban.

Izgubljeni sin se je po 4 letih in pol vrnil

Velika želja mnogih navijčev se je izpolnila. Christian Wölbl se je vrnil iz Pliberka nazaj k SAK.

Poleti leta 1988 je SAK izgubil poker za Wöblba. Pliberčani so tedaj izkoristili priložnost in kupili Wöblba, ki je imel pogodbeno zagotovljeno, da sme SAK zapustiti. Pod trenerjem Jagodičem je Wölbl v Pliberku dosegel naslov prvaka. Mnogo klubov iz I. in II. lige se je zanj zanimalo, toda Wölbl je ostal v Pliberku. Ko je Lojze Jagodič odšel k celovski Austrii, je Wölbl celo že podpisal za celovško Austrijo, vendar si je nato spet premislil in ostal v Pliberku.

Tem bolj preseneča, da se je zdaj odločil za SAK. Poznavalci pravijo, da Wölbl lahko igra doboro le tam, kjer se dobro počuti, in to so trije klubi: SAK, Pliberk in Globasnica. Tega mnenja je tudi trener SAK dr. Ivan Ramšak, ki veliko pričakuje od 28-letnega režiserja.

Predsednik SAK dr. Roland

Grilc je dejal, da Wölbl ni bil kupljen za koroško ligo. „Prvaki postanemo letos tudi brez njega,“ ugotavlja predsednik, ki vidi pred seboj v prvi vrsti kvalifikacijske tekme ter možni vstop v II. ligo. Dr. Grilc in trener dr. Ramšak sta oba istega mnenja, in sicer, da na Koroškem v sredini ni boljšega nogometaša. Prvič bo Wölbl v dresu SAK igral (v Srejah) v soboto, 6. februarja, nasprotnik pa še ni znan. SAK igra 13. februarja v Treibachu, 20. februarja pa proti Brežam/Friesach.

Koroški pokal odklonjen

Koroška liga je na svoji zadnji seji glasovala o koroškem pokalu in ga soglasno odklonila, ker je za te ekipe neprivačen. Nekoliko manj enotna je bil podliga, kjer je bilo 12 ekip za in 12 proti. Tako je bil pokal zavrnjen.

KRATEK POGOVOR

Christian Wölbl
novi režiser SAK

Pred dobrimi štirimi leti si zapustil SAK. Kaj je bil taktikar povod, da si šel v Pliberk?

Edini vzrok se je nanašal na službo, kajti Pliberčani so mi takrat obljubili in tudi priskrbeli službo blizu Labota, kamor sem sam želel. Prej sem bil zaposlen na mejnem prehodu Thörl-Maglern, tako da mi je bila pot od doma do delovnega mesta predolga!

V čem vidiš svojo nalogo pri SAK?

Moja naloga pri SAK, in zato sem se ja odločil za SAK, je prispevati svoj delež k povzdigu v II. ligo. Ker so pričakovanja zelo velika, bo pritisk name seveda tudi zelo velik. Sem pa prepričan, da mu bom kos!

Cilj kluba je povzdig v II. ligo. Kaj bi bilo, če ne bi uspeli?

Na to sploh ne pomislim!

Kakšno je tvoje mnenje o trenerju in igralcih?

Trenerja dr. Ramšaka že leta dobro poznam, pravtako večino igralcev. Mislim, da o kvalitetah trenerja Ramšaka ni potrebnih veliko besed, saj je eden od najboljših trenerjev Koroške, če ne celo najboljši. Tudi kakovost igralcev je poznana, tem bolj pa me je presenetil nivo pripravljenosti igralcev pri treningih. To je name naredilo kar precej močan vtis.

Kakšna pa je tvoja telesna pripravljenost?

Razmeroma dobra. Vso zimo sem se športno udeleževal: igral hokej na ledu, smučal in tudi tekal. Poškodovan nisem, tako da kar zanesljivo gledam na pripravljalni čas pri SAK, ki pa je izredno naporen. Vendar klub, ki želi nekaj doseči, mora pač več vložiti. To pa je pri SAK oz. pri trenerju Ramšaku samoumevno.

Hvala za pogovor!

V soboto zopet boj za številko 1

Po tesni zmagi proti Ennsu (3:2) se ekipa trenerja Goloba zopet pripravlja na koroški derbi, ki tokrat obeta nadvse izenačeno tekmo.

Dobljeni so na zadnji prvenstveni tekmi zopet zelo tesno, s 3:2, premagali Enns. Proti tej ekipi so doslej Dobljeni v prvi avstrijski odbojarski ligi vedno zmagali, toda zmeraj šele v petem nizu.

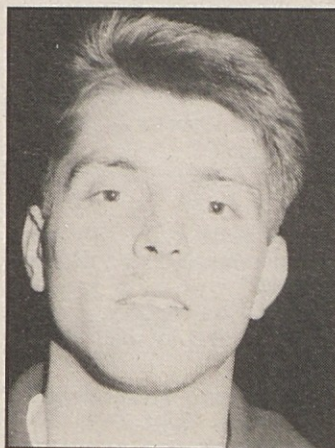
Tokrat so prvi niz jasno dobili s 15:1, drugega s 15:9, tretjega in četrtega pa so si zabeležili odbojkarji iz Ennsa. Torej je moral odločiti 5. niz, kjer vsaka napaka šteje tudi točko. V tem nizu pa so bili Dobljeni srečnejši ter po izenačenem poteku tesno zmagali z 19:17.

V tem kolu je zopet na programu veliki koroški odbojarski derbi med Dobom in Hypo. Vprašanje, ali bo ostal Dob številka 1 na Koroškem, kajti

gostje iz Celovca so trenutno izredno razpoloženi. Na zadnji tekmi so premagali celo na tabeli drugouvrščeno ekipo iz Amstettna. Da je Hypo trenutno tako močan, je nenazadnje tudi zasluga igralca Oliverja Anderiascha, nekdanjega avstrijskega reprezentanta, ki je po letu odmora zopet začel tekmovali za Hypo. Če Dobljeni premagajo Hypo, potem ima ekipa dobre možnosti celo za 2. mesto, torej mesto, ki bi ekipi prineslo nastop na evropskem odbojarskem pokalu.

Dob - Hypo
v soboto, ob 19. uri,
v dvorani v St. Pavlu

Dob - MÖMA
v nedeljo, ob 14. uri,
v dvorani v St. Pavlu

Legionar Bojan Mlakar je na derbijih še posebej razpoložen.

ZVEZNA LIGA

1. Sokol MÖMA	4	4	0	12:2	21
2. Amstetten	4	3	1	10:7	16
3. Dob	4	2	2	8:6	14
4. Hypo	4	3	1	10:5	13
5. Gleisdorf	4	0	4	2:12	9
6. Enns	4	0	4	4:12	5

Wer fürchtet sich vor'm
schwarzen Mann?

Längdorf

Kdo se boji črnega moža?

Znano otroško igro „Kdo se boji črnega moža?“ gotovo vsi poznate.

Fotokrožek KDZ, ki ga vodi Miha Dolinšek, in Mohorjeva založba, sta jo vzela kot geslo za akcijo proti sovraštvu do tujcev.

S tem želijo dijaki skupno z založbo podpreti vseavstrijsko akcijo „SOS Mitmensch / SOS sočlovek“, katere cilj je, da bi se gonja proti tujcem ne nadaljevala.

Kartice KDZ lahko kupite v obeh slovenskih celovških knjigarnah.

Kdo je bil prvi vegetarijanec?

Pravijo, da je bil „pust“ prvi vegetarijanec. No, brez šale, beseda pust ima dejansko nekaj vegetarijanskega v sebi.

Ugotovitev, da je slovensko ime PUST verjetno skrajšana oblika za mesopust, potrjuje tudi dr. Zablatnik, ki pravi, da je to razvidno iz drugih slovanskih jezikov, npr. iz češčine, ki pust imenuje „masopust“, in iz poljščine, ki za isti pojem uporablja izraz „miesopust“.

S koncem pusta je bilo treba pustiti meso in začeti s strogim postom.

Tako je bilo še pred dobrimi petdesetimi leti ves postni čas pri nas na kmetih niso jedli „pri mastnem“.

Nenavadni intervju

Ime: Mihaela Triessnig
Poklic: vzgojiteljica in pevka
starost: 24 let
stanuje: v Ločah

Zakaj si se odločila za poklic vzgojiteljce?

Zato, ker sem rada skupaj z otroki.

Kakšne lastnosti mora po Tvojem mnenju imeti dober vzgojitelj?

Biti mora močna osebnost, potrpežljiv, dosleden in razumeva-joč.

Kaj Te motivira, da sodeluješ pri ansamblu Rubin?

Motivacija je uživanje v svojem najljubšem konjičku v krogu prijateljev, ki čutijo enako.

Kaj je bil najbolj smešen oz. najprijetnejši dogodek z ansamblom?

Spominjam se, ko si je baritonist ansambla MARELA v zadnjem trenutku pred nastopom sponodil pozavno, katere sami nismo imeli. Iskali smo jo po celem Rožu.

Kakšna razlika je med domačo in tujo publiko, če nastopate z ansamblom?

Da obsega pri domačih nastopih naš repertoar več pesmi s slovenskem besedilom, katere tudi raje pojem. To je dejstvo, na žalost.

Imaš še kakšno neizpolnjeno željo?

Želja je tako osebna, da bi jo trenutno rada obdržala zase.

Če bi pri zajtrku prebrala svoj horoskop, ki bi napovedal, da boš danes srečala svojo veliko ljubezen, ali bi verjela?

Ne, ker sem jo že srečala.

Kakšno mnenje imaš o ženski emancipaciji in o takimenovanih „emancah“?

O takšnih rečeh govorijo samo ženske, ki se na drug način ne morejo uveljaviti - ne v privatnem ne v poklicnem življenju.

Je v poklicu lažje shajati z moškimi ali ženskimi sodelavci?

Pri trenutnih kolegih ni razlike.

Kaj bi storila, če bi Ti šef

z nenavadnimi vprašanji

ansambla naznanil, da ima novo pevko in Te ne potrebuje več?

To bi bil njegov največji spodrs-ljaj v zgodovini ansambla RUBIN.

Kakšen vtis imaš o človeku, ki je vedno elegantno oblečen in o človeku, ki vedno nosi jeans?

Pozitiven ali negativen vtis dobim lahko šele potem, ko ga začnem spoznavati. Vtis ni nič dokončnega.

Katerih treh lastnosti naj bi Tvoj bodoči mož ne imel?

Egoizma, lažnosti in nezvestobe.

Če bi šla živet samotno življenje v koč na Jepo, kaj bi vzela s seboj?

Dobrega prijatelja, napravo za poslušanje naše kasete in daljnogled, da bi opazovala naravo.

Bernard Sadovnik